

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 394 · CENA 55,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,90 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,70 €
Holandija 2,00 €
Belgija 2,00 €
BIH 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,70 €
Hrvatska 10 KN
Slov. 1,25 € (300 SIT)
6. april 2007.

BLAGO MANDANA

★ **DOK HOLIDEJ** ★

394

Frenk Larami

BLAGO MANDANA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 394

Glavni i odgovorni urednik

Slavko Draginčić

Urednik

Svetlana Šimunović

Naslov originala

Frenk Laramy

MANDANO TREASURE

Recenzija i adaptacija

Milica Jovanov – Banić

Lektor

Svetlana Šimunović

Tehnički urednik

Franjo Varga

Štampa: 28. III 2007.

Tržište: 6. IV 2007.

CIP-Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад
82-31 (5)

DOK Holidej / glavni i odgovorni urednik Slavko Draginčić. – 1972, br. 1 -. – Novi Sad: Marketprint, 1972-, -21 cm. (Edicija vestern romana)

Mesečno.

ISSN 0353-0000

COBISS. SR-ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: Štamparija GRAFOPRODUKT d.o.o. Novi Sad, Desanke Maksimović 54

Glavni i odgovorni urednik: Slavko Draginčić. Urednik: Svetlana Šimunović

Naslov originala: Frank Laramy – MANDANO TREASURE

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Milica Jovanov – Banić

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Bilo je veće kada su se dva jahača zaustavila u podnožju šumovitog brežuljka, prilično daleko od obale reke Jelouston.

– Bila bi ludost ići dalje – obrati se svom saputniku čovek bledog lica nalik na utvaru, sa dugim svilenim šalom srebrnaste boje nekoliko puta obmotanim oko vrata.

Drugi je samo gledao u daljinu, ne progovarajući ni reč.

Čovek sa šalom bio je mršav i visok, povijenih leđa i uzanih ramena. Bledo lice bilo je “ukrašeno” sitnim kosim očima, gotovo nevidljivim obrvama i klempavim ušima. Na sebi je imao široke pantalone sa dva džepa iznad kolena i pohaban izbledeo kaput. Zvao se Pajk Most.

Drugi jahač imao je odbojno nesimpatično lice i nije se mnogo razlikovao od svoga saputnika. Istina, moglo bi se reći da je izgledao lukavije i opasnije što je uistinu i bio. Zvao se Kedever Troul i na prvi pogled odavao je utisak pospanog čoveka pošto su mu zelene zmijske oči sakrivali upola spuštene i podnaduli kapci. No, baš taj detalj mu je, pored upalih obraza, stisnutih usana i isturene brade i potpuni ćelave glave davalo neprijatan i preteći izgled. Na sebi je imao kožnu jaknu i kožne pantalone, a umesto košulje i

vratne marame, uz telo mu se lepio prljavi i iznošeni džemper. Sve u svemu, izgledao je isto tako “pohaban” kao i njegov pratilac, ali je ipak postojalo nešto što ih je razdvajalo.

Troul je na prsima nosio šerifsku zvezdu.

Doduše, bio je u pitanju samozvani šerif, ali na prvi pogled niko u to nije sumnjao.

Kada ga je Most oslovio nije odgovorio. Izgleda da mu se nije mnogo žurilo, jer je uživo u tome da “oseća” blizinu svoga plena.

Most je još jednom obavio šal oko vrata i uvukao glavu u kragu kaputa. On je mrzeo hladnoću, zimu i tu prokletu, hladnu Montanu...

A sve što je mrzeo čekalo ga je, izgleda, na dugom putu prema Zapadu.

– Misliš li da je tu negde? – dobacio je Troul osmatrajući okolinu.

– Možda... – odazvao se Most. – Prokleti Mandan! Taj je u stanju da se vrati i da sačeka da zaspimo negde...

– Nećemo spavati – prekinuo ga je Troul. – Bar ne obojica.

– Zašto nismo ostali u Teriju?

– Šerifu nisam bio simpatičan. Možda bi nešto nanjušio i počeo da ispijuje.

– Ne znam šta bih dao za toplu sobu i krevet...

Troul potera konja napred.

Pred njima se pružala padina posuta kamenjem i zakrčljanim žbunjem. Gore, prema nebu odakle se spuštala prohladna večernja izmaglica, dizali su se oštri vrhovi borova nanizani kao na nekom nevidljivom kanapu.

U tami, Mostovo lice izgledalo je kao krpa, dok su se kožne pantalone Kedevera Troula čudno presijavale na udaljenom, prigušenom bjesku pomalo "okrnjenog" meseca.

Potražili su prostor sa više trave za logor.

– Da li ti se spava? – upita Troul svoga partnera.

– Ni slučajno – odvrati Most cvokćući i osvrćući se oko sebe. – Šta to radiš? Pališ vatru?

– Naravno!

Mirno, kao da se nalazi pred kaminom svoje dnevne sobe, Troul je zapalio šibicu i prineo je gomili suvog granja.

Kada se vatra malo razbuktala, rasedlao je konja i stavio sedlo kraj vatre. Zatim je skinuo ćebe, pušku, proverio koliko ima vode u čutirici i iz bisaga izvukao lončić za kafu.

Pajk Most ga je posmatrao s nevericom.

– Hej, pa on će nas odmah opaziti! – prigušeno je uzviknuo pokazujući na vatru.

– Pa šta?

– Do đavola... – mrmljao je Most, još uvek ne silazeći s konja. – Šta to treba da znači, Kede?

– Znači da ćemo popiti kafu, a onda ću se umotati u ćebe i spavati do ponoći. Posle toga ja preuzimam stražu.

– A Šejlon?

– On je Indijanac i ne napada noću. Osim toga... čak i da pokuša, dovoljno je pametan da zna posledice. Jer, Indijanac koji ubije belca, veša se bez suđenja.

Most pogleda oko sebe.

– A ako nije sam?

– Do sada je bio. On je takav.

– Misliš da je u vezi njegovog puta sve tačno?

– Jeste! Pred njim i pred nama su tri noći i dva dana.

Miris kafe najzad je "skinuo" Mosta sa sedla.

– Ja bih ga najradije pritisnuo i naterao da govori – kazao je pružajući dlanove prema vatri.

– Uzalud – odvrati Troul ozbiljno.

– Taj ne bi rekao ništa i da ga pečeš na samoj vatri!

Most je prostro ćebe i iz bisaga izvukao smotuljak. Naime, sa sobom je uvek nosio par potkošulja koje je navlačio kad god bi se nalazio napolju i kad bi od same pomisli na noć zadržtao od zime.

– Jednom ću otići u Teksas – kazao je, navlačeći potkošulju preko klem-pavih ušiju. – Želeo bih da se do kraja života pržim na suncu.

– Ja predlažem Meksiko – dobacio je Troul.

– Zašto?

– Tamo prestaju sve potere, Pajk! Sve! – dobacio je i prešao rukom po temenu koje je blistalo poput bilijarske kugle.

Pogled na Troulovu glavu čudnog oblika izazvao je nelagodnost kod njegovog pajtaša. No, Lukavi Most se samo okrenuo i usredsredio na kafu. Popili su je ćutke, a onda odustade i za tili čas pokupi još jedan naramak granja koji je odmah zatim bacio na vatru.

– Na tvom mestu ja bih stražario tamo – dobacio je Troul pokazajući na uzvišenje koje je sa jedne strane bilo otvoreno prema šumi, a sa druge ga je zatvarala stena obrasla gustom paprati.

Most uzdahnu i baci čežnjiv pogled na vatru. Ipak, uzeo je pušku i ćebe i nevoljno otišao do stražarskog mesta. Na drugoj strani, Troul je navukao šešir na lice i čini se, zaspao istog trena.

Posle nekih petnaestak minuta, uvek zimogrožljivi Most se vratio da malo podstakne plamen. Iako je njegova senka pala preko Troula, ovaj se nije ni pomirio.

Gospode, ovaj zaista ima nerve od čelika, pomislio je i upitao:

– Spavaš li, Troule? – oslovio ga je.

No, nije dobio odgovor. Zato je slegnuo ramenima i ispod kaputa izvukao pljosnatu bocu. Lice mu je za trenutak sinulo; ako kafa toliko znači Troulu, njemu je mnogo važnija ova vatra koja pali iznutra. Žudno je uzeo nekoliko gutljaja i brzo vratio flašu pod kaput. Zatim se hitro vratio na svoje mesto i skupio se pod ćebetom, bradom dodirnuvši mršava kolena. Puška mu se nalazila pod rukom, otkočena i spremna da plane i na najmanji šum.

Jednom rečju, nije bilo ugodno, ali ništa nije mogao da popravi. Nade u povratak nije bilo, jer je svesno krenuo u avanturu koja ga je mogla učiniti bogatim ili...mu doći glave.

Njegov partner je tvrdio da će uspeti. U stvari, bio je toliko siguran u to da je svoje samopouzdanje veoma vešto preneo i na njega. Naime, Most nije bio mekušac; prošao je kroz "sito i rešeto" i nije se plašio ničega. Međutim, mrzeo je hladnoću i nije podnosio Indijance.

Jer, u brdima Montane rana jesen bila je hladnija nego u bilo kom delu južno od kanadske granice i veoma jasno nagoveštavala skorbu zimu. To Mostu nije odgovaralo, jer je hladno vreme mrzeo iznad svega.

S druge strane, čovek koga su pratili nije bio običan Indijanac. Pripadao je onim najnezgodnijim za belce: bio je lukav, snažan, brz, neustrašiv i neuhvatljiv. Pored toga, bio je proglašen za izaslanika Mandan vrača i ništa na svetu neće ga sprečiti da ispuni zavet Velikog starca, čuvara grobnice poglavica Mandan ratnika već više od četrdeset godina.

Uostalom, ako je verovati priči koju je Kedever Troul čuo, onda će njihov povratak iz brda biti posut čistim zlatom...

Ali, dotle je trebalo izdržati!

Šal je podigao gotovo do očiju, pa je možda i to pomoglo da se oseća bolje. Ipak, viski je učinio svoje i on oseti kako mu krv struji brže i burnije. Od toga mu je za tren bilo toplije, ali nije ga utešilo. Nema šta, pomislio je, u

prvom naselju kupiće za sebe krzneni kaput pošto se ovako nije moglo.

Pogledao je i tiho uzdahnuo. U tami nije mogao mnogo da vidi, ali se uzdao u svoj sluh. No, osetio je kako mu kapci bivaju sve teži i za to "okrivio" viski. A samo pre pola časa mislio je da neće ni oka sklopiti!

Bacio je pogled prema Trouliju; njegov partner bio je u istom položaju onako kako se i spustio pored vatre, sa navučenim šeširom i čebetom do brade.

Taj je stvarno imao živce, pomisli sa uzdahom jer je tu Troulovu osobinu zapazio mnogo ranije. Upoznali su se još pre dve godine i moglo se reći da dobro poznaju jedni druge. Naime, Troul je bio poverenik za indijanska pitanja u rezervatu kraj jezera Fort Pek, dok je Pajk Most sa grupom lovaca snabdevao rezervat svežim mesom. Naravno, to je bila prilika za razna mešetarenja, tako da je dve trećine potrebnog mesa prodavano "sa strane", a dobit su delila njih dvojica.

Što se Pajka Mosta tiče, on je bio odličan strelac, ali posao na severu mu je sve manje prijao. Zараđивao je, ali bojao se da ne diđe do pobune Indijanaca koji su bili više gladni nego siti. Onda je momak po imenu Begum Šejlon zapretio da će o ovome saznati vlada.

I Troul je sam predosetio da mu gori pod nogama. Razmišljao je šta da uradi i da li da se povuče bez reči. Onda mu je jedan odmetnik plemena Mandan, Rihnet Paha, čovek koji je pio viski zajedno sa belcima i za dolar bio

spreman na sve, ispričao da će Šejlon pobeći.

Naime, Paha je "uhvaćen" u trenutku slabosti, željan viskija kog nije okusio daniima. Zato je predložio da proda Troulu zanimljivu informaciju za nekoliko boca "vatrene vode".

Lukavi Kedever Troul je kasnije pričao Mostu kako je odmah osetio da se radi o nečemu krupnom.

U stvari, ono što mu je Rihnet Paha poverio, zvučalo je kao legenda!

Naime, on mu je ispričao da već više od četrdeset godina pleme Mandan sahranjuje svoje poglavice, važne ljude i poglavičinu rodbinu u jednu pećinu u brdima Montane. Nešto slično radila su i ostala plemena južno od Jeloustona, ali Kedevera Troula je zainteresovala ova priča. U njoj je video mogućnost da ostvari nešto o čemu je celog života sanjao.

Oterano sa svojih lovišta, pleme Mandan, najbrojnije među ostalima u gornjem toku Misurija, potražilo je lovišta zapadno od Fort Pek jezera. Međutim, tu ih je sustigla konjica i uručila im ukaz o tome da im je određen rezervat. To je bila strašna presuda koja je značila da nema više slobode, prostranstva, besciljnog jahanja...

Sa plemenom je u rezervat pošao i Veliki starac, čuvar grobnice Mandan poglavica. Tu je zatečen upravo u trenutku kada je došao da mu se odredi naslednik. Jer, on je imao više od osamdeset i Veliki Manitu ga je zvao k sebi.

Naravno, Indijanci ni na koji način nisu odali prisustvo Velikog starca. Osim toga, šanse da se on vrati u brda

bile su veoma male, jer su vojnici čuvali pleme s obzirom da su se najbliži rezervati nekoliko puta bunili i izazivali nemire.

Rihnet Paha je prisustvovao dogovoru Velikog Saveta koji je odlučio da Begum Šejlon bude čuvar grobnice: bio je to mlad, hrabar i izdržljiv ratnik, prava krv ponosnih Mandana. I bio je poglavičin sin.

Pošto je odluka o nasledniku saopštena, Veliki starac je sledećeg dana napustio ovaj svet. Pleme nije moglo da ga odnese do grobnice u Vačaki brdima, iako je Šejlon zamolio Troula da pusti njega i još četvoricu da odu i sahrane starca. Ovaj je to odbio bez obzira što je mladi ratnik dao reč da će se vratiti.

Da je znao sve što mu je sada ispričao Paha, Troul bi verovatno drugačije postupio pokušavajući da i iz te situacije izvuče neku korist. Ovako, odbio je bez razmišljanja, ne mareći za običaje Indijanaca i ne razumevajući njihovu važnost.

Dve noći kasnije probudili su ga oštri pokliči i udarci u bubnjeve. Ustao je i pogledao kroz prozor: oko velike vatre Mandan ratnici su igrali kao u transu. Telo Velikog starca nalazilo se na nosilima, podignuto uvis sa četiri motke. Visok plamen besno je lizao u nebo, sablasno obasjavajući bakarna lica ratnika.

Zaslepljen ovim prizorom, Kedever Troul više nije pomišljao na san.

Kada je vatra malo uminula i plameni stub savio krilo prema zemlji, pesma je zamukla kao posečena nožem.

Odmah zatim prestalo je i lupanje bubnjeva.

Već sledećeg trenutka, Troul se za bezeknuo. Naime, iako je neprestano gledao u tom pravcu, Velikog starca više nije bilo na nosiljci!

Jednostavno je nestao!

Brzo je pošao tamo, ali od mrkih kamenih lica na koje je naleteo nije mogao da dobije nikakav odgovor. Šejlon je samo podigao ruke ka nebu i kazao:

– Manitu ga je odneo!

I to je bilo sve.

Kasnije, već dobro naliven viskijem, Rihnet Paha je brbljao kako će Begum Šejlon pobeći. Naime, mladi ratnik je, kako drevni indijanski običaji nalažu, morao da stigne do grobnice određene noći, odnosno “kada se mesec zaokruži”. Tada će Veliki Duh, otac svih Mandana ratnika, dati Šejlonu u ruke novu buktinju koju će staviti na ulaz grobnice. Indijanac će od tog trenutka biti čuvar kao i Veliku starac, sve dok ga Duh ne pozove k sebi.

Ta priča je za Troula bila bezvredna pošto se sličnih bajki naslušao i ranije. Ali, kada je Paha pomenuo zlato, on je naćulio uši...

To je vredelo nekoliko boca viskija

Brbljajući dalje, Paha je rekao da u grobnicu, zajedno sa telima umrlih poglavica, narod Mandana ostavlja razne dragocenosti kao i zlato, žuti metal zbog koga su u dodiru sa belcima imali samo neprilike. Dodao je zatim, kako je čuo da je i sama pećina – grobnica u stvari jedan zlatni rudnik!

Kada je malo kasnije, pijani Indijanac dodao da je Veliki starac umro sa

širokom zlatnom narukvicom oko desne ruke, Troulu je bilo jasno da pred nosom ima ogromno bogatstvo!

Kao poznavalac Indijanaca znao je da će se Rihnet Paha pokajati za sve što je rekao kada se istreznji. Jer, bez obzira što je bio beskarakterni pijanac, u duši je ipak bio Mandan, član jednog od najhrabrijih indijanskih plemena. Zato ga je zauvek ućutkao, a za tako nešto bio je dovoljan metak u čelo. Kasnije je izjavio da je ovaj bio pijan i da ga je napao tražeći viski.

Odmah zatim, dao je ostavku pod nekim smešnim izgovorom, našao Mosta i sve mu ispričao. Razumeli su se sa malo reči i rešili da krenu zajedno.

Preostalo im je da čekaju da Šejlon pobegne. Nisu bili sigurni kako će mladić to izvesti, ali su znali da što pre mora napustiti rezervat. Njihovo je bilo da ga prate...

Ali, lukavi lupež sa licem kao u mrtvaca prozreo je način Šejlonovog bekstva.

Pošto je glavna kapija bila dobro čuvana, a straža svuda oko žice, Indijanac je poslao svoje ratnike da na jednom delu ograde izazovu gužvu. Naravno, Kedever Troul nije otišao tamo, već je čekao na suprotnoj strani.

I dok su se vojnici sjatili oko razgalamljenih Mandana ne znajući šta hoće, Begum Šejlon je provalio ogradu na severu, onesposobio stražara i krenuo u noć. Ali, nije stigao daleko, jer ga je uz mraka presekao Troul sa revolverom u ruci.

I kada je Indijanac pomislio da je sve svršeno i da će ga zatvoriti, Troul

mu je predložio da njega i Mosta povede u brda; odmah je dodao da neće dirati ništa osim zlata. Pošto ono za njega ništa ne znači, najbolje će biti da im ga prepusti, a on da ostane i čuva mrtve koliko hoće.

Mladi Mandan se setio Rihnet Pahe i shvatio ko je izdao tajnu Velikog Saveta. No, bez reči je klimnuo glavom što je prilično začudilo Troula. Ali, već u sledećem trenu dobio je nogom udarac u stomak.

Pao je ispustivši kolt, dok je goloruki Šejlon munjevitom brzinom nestao u tami. Pajk Most je podigao pušku, ali ga je Troul sprečio viknuvši:

– Ne, budalo! Treba nam živ!

Otada je prošlo dva dana.

Da Kedever Troul nije fanatično verovao u basnoslovno bogatstvo skriveno u indijanskoj grobnici, Pajk Most bi sigurno odustao. On je ipak voleo opipljive stvari, a ne indijanske legende. Međutim, ako je Troul bio ubeđen da im je zlato na dohvat ruke, Most nije imao razloga da mu ne veruje. Uostalom, ako je mislio na odustajanje, to je morao da uradi mnogo ranije. Sada više ne! Jer, sa Troulom nije bilo šale; on ga više ne bi puštao da se vrati da se ne bi izlanuo. Pa i sam Paha je stradao zbog toga... Ko zna, možda bi i njega čekala slična sudbina...?

Jednom rečju, Pajk se na neki način plašio svoga prijatelja. Neosetno, ali sigurno, on je počeo da vlada njegovim mislima, navikama, pokretima. Jedino što nije mogao da potčini bila je Mostova džangrizavost kada je u pitanju hladnoća.

I tako, uljuljkan u misli, gotovo da je zaspao na straži.

Ipak, odjednom se trgao i pažljivo oslušnuo.

Da li je to nešto šušnulo?

Pogledao je oko sebe. Gore, mesec se zaustavio na vrhu jednog bora. Ili to nije bio bor? Sada je već bio zbunjnjen: snažno je stisnuo kapke ne bi li odagnao izmaglicu ispred očiju. Kada ih je ponovo otvorio, pred sobom je video vrh nečijeg šešira...

Pakao! Da li mu se to priviđa?

Begum Šejlon je nepomično stajao među stablima i gledao prema njemu. Potpuno nesvesno je ispružio kolena i stegao kundak puške. Zatim je opalio..

Pucanj se snažno razlegao i preneo u brda, otkidajući usput i poneki list.

Kedever Troul je zbacio pokrivač sa sebe i skočio. Trenutak kasnije, kolt mu se već našao u šaci.

Pajk Most je zurio i Indijančev šešir. Dovraga, to nije bio šešir, već vrh drveta...

– Šta se desilo, Pajk? – upita Troul, za svaki slučaj se sklonivši izvan osvetljenog kruga oko vatre.

– Mislio sam...gore...

Troul je nekoliko trenutaka zurio u svog partnera, a onda vratio kolt u fu-trolu i pljunuo.

– Zaspao si, a? – upitao je kratko.

– Nisam, ali...

– Ako zaspiš još jednom, nećeš se probuditi – dobaci Troul pogledavši prema zvezdama.

Most ga nije najbolje razumeo, ali je naslutio značaj ovih reči. I odjednom mu je postalo još hladnije...

* * *

Na istoku se zabelela zora i otkrila udaljene bregove oslobađajući ih sablasne tame. Sada je jasno mogao da se vidi mladi Mandan ratnik na konju kako žurno grabi dalje.

Reka Jelouston ostajala je sa leve strane, valjajući se prema Bilingsu i dalje, prema podnožju Stenovitih Planina.

Tragove nije vredelo zametati, pošto ih je Troul ponovo pronalazio. Kao neko ko je dugo boravio među Indijancima, imao je iskustva u tim stvarima, znajući kojim se sve lukavstvima mogu poslužiti.

Zato je Begum Šejlon nastavio svoj put, znajući da mu je život bezbedan sve do Vačaki planina. Jer, tajnu grobnice znao je samo on!

Tu ulogu mu je poverio Veliki starac, oči u oči. Sada je bio čuvar groba i tu ulogu će obavljati sve do smrti. Radilo se o časti koja se ukazuje samo odabranima, odnosno, najplemenitijima i najhrabrijima.

On je sada imao dvedeset i pet. Sa uzdahom je pogledao u nebo i pomislio koliko toga se izmenilo od doba njegovog detinjstva i rane mladosti.

Sada više nije nosio pera, već samo jedno zadenuto za pantljiku na šeširu. Njegovo duguljasto lice uokvirivala je crna, sjajna i gusta kosa koja mu se rasipala po ramenima. Imao je neobično privlačno lice, tamnu kožu i duboko usađene oči, pomalo nedokučive i neobjašnjive, stalno u senci. Nos mu je bio malo povijen, a usne stisnute, mada lepe i pravilne; samo su ga pri-

lično ispupčene jagodice činile dosta starijim nego što jeste.

Bio je snažan, mišićav i prilično dobro razvijen i ispod bluze od jelen-ske kože sa resama, nosio je tamnu košulju sa belim vezom, bez suviš-nih ukrasa. Pantalone od platna bile su na krajevima iskrzane, kao da ih je seckao nožem. Na nogama je imao čizme kratkih sara, sa šavom od tan-ke kože. Bile su mekane i bešumne, poput mokasina.

Za mladog Mandan ratnika moglo se reći da je poznavao bele ljude, sa razlogom boravio među njima, učio i pamtio, kako bi sve što je znao kasni-je iskoristio. Predosećao je da Man-dan pleme ne može ostati slobodno u lovištima u gornjem toku Misuruja, pa je upoznao ne samo moral, nego i mi-sli belog čoveka.

Vreme je činilo svoje i stari običaji plemena polako su nestajali. Kao što su nestajala bufala u lovištima oko je-zera Fort Pek, tako su umirale i sve-čanosti kojima je on prisustvovao kao dečak i zapamtio ih za ceo život.

Ako su se Mandani i mirili sa sudbi-nom, činili su to sporo, sa ponosom i ne gubeći dostojanstvo. Bili su religio-zni, gordi, trpeljivi i možda ne tako ra-toborni kao Apači i Čejeni, ali veoma važni za Ameriku i njenu celokupnu istoriju.

Za tren se vratio u stvarnost i pogle-dao istok koji je goreo. Narandžasto crveno sunce palilo je vrhove šuma i isterivalo maglu iz dolina. Setio se jednog sličnog popodnevnog sjaja i narandžaste kugle sunca. No, tada je

još bio dečak, stasao da postane muš-karac, ratnik..

Mandani su, kao i ostala indijanska plemena imali duge obrede obožava-nja Velikog Duha. Svake godine, pred sam kraj proleća, počinjao je niz ta-kvih svečanosti.

Naime, prvo bi slavili povlačenje voda iz oblasti koje je plavio Misuri, a zatim bi sve prelazilo u "igru bufala". Time se nagoveštavala sezona lova i povratak krda bizona iz njihovih pre-bivališta na ugu.

Treći deo ritualnih svečanosti uklju-čivao je ritual muškosti; dotadašnji dečaci podvrgavani su mnogim mu-čenjima kako bi postali pravi ratnici. Setio se kako su im pomoću zašiljenih drvenih štapića probadali mišiće nogu i na grudima. A ponekad bi ih izdiza-li iznad zemlje pomoću užadi koj su, opet, provlačili kroz probodene miši-ce..Sva ta mučenja, tumačili su Man-dani, bila su neophodna da se mladići sprema za patnje i muke koje ih čeka-ju kao ratnike.

Bolovi su bili pakleni, a većina de-čaka imala je priviđenja, gubila svest, buncala...

Kao drugi deo tih rituala bila je ta-kozvana "Poslednja trka". Naime, one koji izdrže sva prethodna iskušenja izvodili bi iz kolibe gde su se nalazi-le poglavice i stari plemenski ratnici i pred posmatračima ih vukli u krug, sve dok se ne onesveste od bolova... Onda bi ih ostavili na mestu sa koga su krenuli... da sačekaju smrt ili da stanu na sopstvene noge. Preživele bi, tako, roditelji i prijatelji odveli do svojih koliba i negovali ih do potpunog

ozdravljenja. Takav put morao je da pređe i Begum Šejlon.

Pored toga, Mandani su se delili u grupe, međusobno se razlikovali po nošnji i imali posebne zakone. U stvari, svoje ljude su delili po godinama starosti: one između devet i petnaest nazivali bi "budalasti psi", a iznad njih je bilo još pet posebnih grupa. Poslednji su bili najstariji i najiskusniji, cenjeni i poštovani zbog svog životnog iskustva. Međutim, najvažnija grupa je bila četvrta po redu sastavljena od iskusnih i zrelih ratnika.

Oni su se zvali "grupa pasa" i bili su hrabri, neustrašivi i energični. Svaki ratnik nosio je na glavi šarenu kapu ukrašenu perom gavrana, svrake ili sovuljage. Imali su, takođe, ukrase od konjske grive i trake od krzna lasice. Kada su igrali, nosili su oko vrata duge ratne lule napravljene od krilne kosti labuda. Izabrani igrači imali su, za razliku od drugih, trake od crvene tkanine koje su graciozno vijorile za vreme plesa.

Begum Šejlon zategnu uzde i prenu se: od ovakvog sećanja nije bilo koristi pošto se sve promenilo. Više nije bilo raznobojnog perja i ratničkih boja, plemena su se prepolovila, a bubnjevi uz vatru odjekivali su sve ređe. Beli čovek je potčinio Indijance i uticao na njihove običaje...

Ali, mladi Mandan nije želeo da se preda. Uspravio se u sedlu, a nozdrve su mu se iznenada raširile. Sada je ličio na divlju zver koja je nanjušila opasnost.

I zaista, nekoliko trenutaka su konj i jahač podsećali na kamenu statuu.

Iako se oko njih ništa nije micalo, Indijančeva čula bila su dovoljno oštra da naslute nečije prisustvo.

Pogledao je ispod oka na levu stranu: pusto valovito zemljište obraslo žbunjem i sparušenom travom. Sa desne su počinjala stabla šumarka; bila su kriva i izukršтана, sa niskim grančicama i sprženom korom.

Znao je da je visoka trava mogla da sakrije čoveka koji leži ili se, pak, polako prikrada.

Zenice su mu se suzile. Trenutak kasnije, "uhvatio je" slab, udaljen tutanj. Bila su to kopita nekoliko konja. Hitro je cimnuo uzde prema ravnijem terenu...

U istom trenutku prasnuo je hitac!

U magnovenju je hteo da sklizne sa sedla, ali je bilo kasno. Jer, zrno mu je oprljilo čelo i odmah je pao u tamu...

* * *

Kada se osvestio, naterao je sebe da miruje. Osećao je dah više ljudi i znao je da je u nevolji. Nije otvorio oči, ali je osetio kako mu se nešto toplo sliva preko obraza, sve do vrata. Krv... pomisli. Ali, pošto ne oseća bol, znači da je samo okrznut.

Veliki Manitu ga je poštdeo.

Osetio je miris konja, znoja, prljavih košulja i zadah viskija.

Onda mu je neko zapeo oroz tik pored glave. Znao je da ga posmatraju, mada mu nije bilo jasno zbog čega.

Neko mu je zapeo oroz tik pored glave.

– Da ga dokusurimo? – čuo se jedan prigušen glas.

– Ne! – usprotivio se drugi. – Obesićemo ga na trgu! Prokleti smrdljivi pas!

– Polako... – umešao se treći, smiren i nekako dubok. – Svako ima pravo na suđenje...

– Tačno! – javio se onaj prethodni. – I to po kratkom postupku! Obesiti ga na prvo drvo i gotovo!

– Ubili su Bardža...

Izgleda da je ovaj čekao onog prvog, ali je nastradao.

– Pogledaj šta mu je ostavio! Samo torbe i nekoliko dolara... Hm... šerif je otišao za drugim, a mi taman imamo vremena da ovog prljavog crvenokošca obesimo kao primer ostalima!

– Da, ali.. Šerifu se to neće dopasti, Kamerone!

– Slušaj, Džek. Ti jesi šerifov zamenik, ali nećeš nas učiti kako sa ubicama!

– Neka to odluči šerif. On je ipak predstavnik zakona i..

– Odlučićemo mi! – prekide ga onaj koga su nazvali Kamerone. – I to smešta! Glasaćemo! Dakle, ko je za vešanje, a ko za to da zakon pusti Indijanca na slobodu?

Begum Šejlon je nazirao odgovor. Ali, ko su bili ti ljudi i šta su hteli od njega? Za šta ga optužuju i o kakvom novcu govore?

Palac mu je kliznuo prema opasaču, ali nije napipao dršku revolvera. Već su ga oduzeli, pomisli zabrinuto.

Onda je lagano otvorio oči.

– Osvestio se – rekao je neko, a zatim je zavladao tajac.

Sva ta lica, razmišljao je mladi Mandan, sva su neprijateljska. Posmatrali

su ga sa zloradošću i mržnjom, jedva čekajući da nešto pokuša kako bi ga "skleptali". Naravno, on to nije učinio. Ostao je miran, jedva primetno šarajući pogledom.

Visok plavokos momak sa zvezdom na prsluku jedini ga je posmatrao sa nedoumicom. Na njegovom licu ogledala se dobroćudnost pomešana sa nesigurnošću.

To je sigurno taj Džek koji je govorio o suđenju, zaključio Šejlon. A Kamerone?

Lagano je osmotrio sve oko sebe i zaustavio se na mršavom pegavom čovečuljku kome je jabučica poskakivala poput klatna na satu. Čovek je imao zle oči... kao i jezik.

Šejlon savi noge pod sebe i naglo se uspravi.

Gomila je ustuknula, a nekolicina hitro uperiše revolvere.

– Ako se makneš, ubićemo te... – zarežao je pegavi. – Onda će Šejlon umreti stojeći – kazao je Indijanac.

– Oho, on ume i da govori! – podsmehnuo se čovečuljak. – Kažem vam da je glumio nesvesticu i da je sve čuo! Zna da ga čeka drvo!

– Zašto onda oklevamo? – dobacio je neko sa strane.

Šejlon prekrsti ruke. Tako visok, prav, hladan i nem ulivao je strahopoštovanje. Niko nije posegnuo za njim. Svako je pomislio: zašto baš ja?

Pomoćnik šerifa Džek Darlov zabaci šešir na potiljak.

– Zašto je partner hteo da te ubije? – upitao je.

– Šejlon ne razume – odvrati mladi ratnik mirno.

– Ha! – prasnu pegavi Kameron.
– On ništa ne razume! Kažem vam da će se praviti lud...

– Možda Kameron zna odgovor – dobaci Šejlon.

Čovečuljak je bio toliko iznenađen da se zagrcnuo.

I ostali se zgledaše. Kako je Indijanac znao njegovo ime? Pa prvi put u životu su ga videli!

– Poznaješ li ga? – upitao je Darlov.

Šejlon lagano odmahnu glavom.

– Otkud mu onda znaš ime?

– Po jeziku.

– Kako to?

– Ima pogan jezik...

Kameron je prebledeo; hitro je zgrabio dršku svog kolta i zakoračio napred. Ali, Darlov se isprečio.

– Ako nekoga vešate – kazao je odlučno – hoću da znam da li je to onaj pravi!

– Šta? – ciknu pegavi. – Zar nije dovoljno što je Indijanac? Takvi su nam palili domove, ubijali žene i decu... Zar su ti potrebni bolji dokazi?

Tihi žagor koji se začuo bio je jasan znak da i ostali tako razmišljaju.

– Šta ti kažeš na ovo? – upita pomoćnik šerifa okrenuvši se prema Indijancu.

– Ništa! Šejlon ne zna o čemu se radi...

– Da mu je kažem? – dobaci Kameron pakosno.

Iako se krug ljudi oko Mandan ratnika počeo sužavati, na licu mladog Indijanca nije se pomerio nijedan mišić.

– Na vešala! – dreknu jedan debeljko zavitlavši praznu bocu o ledinu.

– Osvetimo Bardža!

– Čekajte! – viknu Darlov i podiže obe ruke uvis. – Možda je najbolje sačekati šerifa. On je zakon u Kripl Kriku, a ne vi... Zato me poslušajte, ljudi!

– Nećemo! – odvrati neki starac gurajući se u prvi red. – Zgrabimo tog psa i namaknimo mu omču!

– Tako je!

– Na njega!

– Skloni se, Džek!

Pomoćnik šerifa slegnu ramenima, a njegov i Indijančev pogled se za trenutak ukrstiše.

– Ja ništa ne znam – dobaci Šejlon muklo.

Iako mu je lice izgledalo potpuno bezizražajno, bio je rešen da skupo proda svoju kožu. Ne, niko neće obesiti jednog Mandana! Niko!

Pogledao je u brda. Tamo su grobovi njegovih otaca i najumnijih poglavica čekali da on stigne... Ako ga je Veliki Duh odredio za čuvara, on će mu pomoći.

– Sve je protiv tebe – procedio je Darlov. – Torbe, novac...

– Šejlon kaže da ništa ne zna – ponovio je mirno.

– Ne poznaješ ni Kripl Krik? – cerio se Kameron. – Ni Bardžovu banku?

– Ne!

– Lažeš, pseto! Tvoj partner te je nasamario, mada je bilo bolje da te je ubio. Bar se ne bi koprcalo na konopcu, ha, ha, ha!

– Pegavi beli čovek bunca.

Kameron je prebledeo od besa i pogledao u Darlova.

Ovaj uzdahnu i ponovo odmeri Indijanca.

– Ako nisi bio u gradu, otkuda pored tebe torbe sa natpisom “Bardžova severna banka”?

– Neko je pucao iz zasede i onesvestio me – odvrati Šejlon. – I više ništa ne znam. To je čista istina.

– Na drvo sa njim! – zaurloao je Kameron. – Ne zaboravite da nam je Bardž bio kao brat! Davao nam je zajmove, čekao nas je sa otplatama i produžavao rokove. Uvek smo mogli da se oslonimo na njega. A ubio ga je on, baš on!

– Čekaj, Kamerone! – ubacio se Darlov. – Očevici nisu pomenuli Indijanca.

– Svejedno! Sada znamo da je u do-sluhu sa drugima!

– Tako je! – prihvatio je starac vodnjikavih očiju. – Uostalom, trag nas je doveo tačno dovde. Nema ni konja, znači, kako je mogao da dojaše? Ne, ne, sigurno je tu čekao svog prijatelja, pljačkaša! Eto, neka nam kaže gde je konj?

– Zaista, gde je? – ponovi je Darlov.

Ko odgovor, začulo se kratko rzanje sa brežuljka i gomila spremna na obračun se prenula.

Bio je to zaista njegov mrkov. Činilo se da je, preplašen od pucnja i Šejlonovog pada, klisnuo na suprotnu stranu. Sada se vratio, mirniji, ali i oprezniji. Izgleda da mu ova grupa ljudi nije ulivala poverenje, bez obzira što je oko njih bilo i konja.

– Ovo ipak ne menja stavar – promrmljao je Kameron. – Sve je veoma prosto: on je svog kompanjona čekao sa dva konja, jer je jedan sigurno bio rezerva. Pošto smo ubili konja onom drugom, on se dovukao dovde, pucao na Indijanca, uzeo jednog konja i...

– Ni sam ne veruješ u to – opet ga prekide Darlov.

– Svejedno, ali znam da ga treba obesiti!

– Zašto ti, Džek, voliš Indijance?

– upita starac sa vodnjikavim očima.

– Da ti nisu rod?

Mladi šerifov zamenik nabra obrve.

– Šta hoćeš time da kažeš, Dugale? – upitao je.

– Ništa! Samo želimo da osvetimo Bardža!

– Tako je! – složi se Kameron. – Obesićemo ga ispred same banke da svi znaju kakav je naš odgovor!

– Zašto mlatimo praznu slamu? – javio se jedan grmalj. – Ove torbe nisu mogle da padnu sa neba, zar ne? Dakle, onaj ko ih ima umešan je u Bardžovo ubistvo, nije li tako? Mi smo umorni, jurili smo celu noć za lupežima, a sada smo jednog pronašli i od toga pravimo komediju! Zar smo za jednu noć zaboravili na Bardža? Zar nam on ne znači više od ovog prljavog kopileta?

Kameronove oči blesnuše.

– Pravo govoriš, Dankane – složio se spremno. – To je ono što nam leži na srcu.

– Pa... je li tako? – upita grdosija okrećući se oko sebe i tražeći odgovor.

– Tako je!

– Onda ga svežimo!

– Na njega!

Za tili čas Džek Barlov je potisnut u stranu dok je, na svoju nesreću, Kameron pozeleo da se prvi dokopa Indijanca.

Naime, bio je ubeđen da će se mladi ratnik prepasti, ali to se nije dogodilo. Pre nego što je uspeo bilo šta da uradi, pogodila ga pesnica posred brade i bacila na dvojicu najbližih koje je povukao za sobom.

Grdosija širokih ramena i bikovskog vrata ispratio je ovaj udarac sa zlurom dim divljenjem.

– Klepi ga ti, Merfi! – povikao je starac.

– Hajde, smoždi ga! – vikali su ostali.

Ali, to je bilo lako reći. Kao da je od gume, Šejlon i izmakao snažnom zamahu protivnika. Zatim se čulo krcanje nosne koste; stopalo Mandan ratnika pogodilo je tačno u metu.

Urličući od bola, grmalj se zateturao, a krv mu je linula iz nozdrva.

Nekoliko časaka svi su buljili u taj prtizor kao omađijani. A onda je rulja nasrnula. Indijanac je uzalud delio udarce; na svaki njegov, dobijao je tri ili četiri...

Zatim su sledili udarci kundaka.

Ipak, Džek Darlov je uspeo da spreči da mu Kameron ne prosvira metak kroz slepoočnicu.

– Obesimo ga! – dahtao je Dunkan, grdosija lica poprskanog krvlju.

Brzo su bacili dva lasa oko mladog ratnika i prebacili ga preko jednog sedla.

– Šta sam vam rekao? – vrišatao je Kameron trijumfalno. – To je ubica! Zar ste zaboravili staru izreku da je samo mrtav Indijanac dobar Indijanac?

Neraspoloženi Džek Darlov vinuo se u sedlo. Bio je ubeđen da će se šerif Tod Majler pojaviti na vreme i učiniti nešto, ali uzalud...

S druge strane, Mandan ratnik je znao šta ga čeka. Iako se borio kao lav, nije uspeo, jer je borba bila neravnompravna. Neprijatelja je bilo isuviše čak i za takvog borca kakav je Begum Šejlon...

Uprkos suncu, jutarnja toplota je teško osvajala okolinu. Čak i sam pogled na visoka brda prekrivena snegom izazivao je u čoveku hladnoću i zebnju pred danima koji nastupaju.

Vetrovi, kiše i sneg u Montani znali su da počnu rano s jeseni i duvaju sve do proleća, dovodeći do očajanja farmere, stočare i trgovce.

Bilo je još sveže kada je jedan čovek uzeo da ugasi vatru parom ogolelih breza.

Imao je na sebi taman ogrtač sa krznenim okovratnikom koji je dosezao do sara lakih, izglancanih čizama preko kojih su se, opet, "prelivale" nogavice tamnih pantalona.

Čovek je otkopčao dugme i plašt mu je kliznuo niz levo rame. Lagano ga je prihvatio, pažljivo savio i prebacio preko sedla divnog, vatrenog mustanga.

Sada je ostao u tamnom kaputu dugih peševa. Na bedrima iz opasača su štrčale drške "koltova" ukrašene slonovačom. U stvari, bili su to teški smrtonosni "linkolni" kojim se proslavio samo jedan čovek na Zapadu... čuveni kockar i revolveraš, Dok Holidej!

Njegova poslovično bela, čista košulja sada je na ivicama bila nešto zaprljana. Izgledalo je da dugo jaše i da je umorniji nego što hoće sebi da prizna. Iako su mu pokreti bili pomalo usporeni, pogled mu je bio jednako jasan i oštar.

Krenuo je u Majls Siti.

Iz Dikinsona, u Severnoj Dakoti, ispratili su ga hici Tajma Denvera, čoveka koji je sa slavnim kockarom igrao "ruski rulet" i poginuo!

Bilo je to u krčmi koja se zvala "Litl Misuri". Zatečen za jednim stolom gde je igrao u male svote i, naravno, dobijao Dok na početku nije obratio pažnju na mladića lepuškastog lica u upadljivo elegantnom odelu i sa briljantskom iglom za kravatu... Bilo je očigledno da je za sve u "Litl Misuriju" on bio dobro poznata ličnost, osim za Holideja.

Elegantni mladi čovek se zvao Tajm Denver i važio je za pravog hazardera i najboljeg igrača pokera u oblasti Čejen Rivers i duž celog toka reke Jelouston.

Bio je mezimac bogataša, čuvenog Timoti Denvera koji je imao čitav niz trgovina u gradu, a posedovao je i dva saluna. Suškalo se da njegovom starijem bratu ne smeta Tajmova kockarska strast, a naročito zbog njegove lepe supruge Elizabet koja je,

dok je Tajm izbivao, ostajala sama i "nezaštićena". U stvari, njih dvoje su bili skladan par, ali to je bila samo "fasada". Inače su se neprestano svađali pošto se Tajm bezglavo kockao gde god bi stigao, zanemarujući svoju mladu i lepu ženu. Naravno, starijem bratu to nije smetalo; i što se više zbližavao sa snahom, to je bez pogovora povlađivao Tajmovim željama za putovanjima. Jer, mladi Denver je stalno lutao tražeći kockare koji će mu biti dostojni partneri. To je bilo prilično teško i može se reći da ih je veoma retko nalazio.

Tako je Denverov mezimac sve češće odsustvovao od kuće, a njegov brat je za to vreme pravio društvo usamljenoj snahi.

A toga dana...

Holidej, naravno, nije mogao ni da pretpostavi ko je seo za njegov sto. Ostali partneri su se žurno podigli i, klanjajući se, procedili neka nerazumljiva izvinjenja i opravdanja.

Džordžijanac je odmah video koliko je momak samouveren. Imao je duge i nežne prste i veoma vešto mešao karte. Kada su počeli da igraju videlo se da mu je više stalo do dobre igre nego do novca.

Kako je vreme odmicalo, njegovo lice, u početku nadmeno i podrugljivo, postajalo je sve bleđe i nekako ružnije; osmeha više nije bilo, a usne su mu se ledile pod grčem neverice.

Dešavalo se nešto nečuveno, jer je Tajm Denver gubio na kartama!

Naravno, to mu nije bio prvi put. Mladi Denver je suviše vremena provodio za kockarskim stolom da bi ostao

neporažen. Gubio je partije, ponekad mu je "otišla" i poneka veća suma, ali nikada nije bio potpuno nadigran.

A to mu se desilo baš sada pošto ga je Dok lako i brzo prevazišao u svim elementima igre. Naime, Džordžijanac ga je nadigrao ne samo u veštini procene snage protivnika, već i u onoj najtananijoj igri nerava koja je za strasnog kockara glavno vrelo uživanja. Holidej je igrao sa njim kao sa početnikom: dizao je uloge onda kada je Denver bio najsigurniji da je jači i tukao ga baš onda kada je ovaj bio uveren da će likovati. To se događalo nekoliko puta u toku duge višerasovne partije i što je najvažnije, Tajm je znao da Holidej igra pošteno i da ga je tukao samo zahvaljujući većoj umešnosti, pronicljivost i snazi duha. I to ga je bacalo u očaj.

Na kraju se odlučio za "poslednji trzaj", odnosno, predložio je "ruski rulet".

Uobražen i sujetan, Denver nije mogao da se pomiri sa porazom i hteo je da krajnji ishod ipak odluči sudbina. Poverovao je da će u ludoj hrabrosti nadmašiti tog nedokučivog stranca i da će on, uplašen blizinom smrti, glatko odbiti ponudu.

Međutim, Dok je samo slegnuo ramenima i prihvatio. On nikada nije bežao sa poprišta bitke, pa to nije želeo ni sada.

Razjareni Tajm Denver isterao je iz saluna sve osim vlasnika "Litl Misurija". Bez obzira na to, ljudi su se načičkali pored prozora i sa najvećom pažnjom pratili šta se unutra dešava.

Mladi Denverov sin nije imao nerava da sedi. Ustao je i iz futrole izvukao "kolt", a onda izbacio sve metke osim jednog i sa nekim čudnim uživanjem zavrteo bubanj. Zatim je stavio oružje na sredinu stola i neprirodno se osmehnuo.

– Ko izvuče asa, povlači prvi – predložio je.

Pre toga je vlasnik saluna pokušao još jednom da ga urazumi, ali bez uspeha. Pošto je izvukao asa bio je prvi na redu.

Lagano je uzeo revolver, prislonio ga na čelo i povukao oroz. Čulo se samo jedno "klik", ali je sve ostalo tiho i mirno.

Nešto boje vratilo se u Denverovo lice i on sinu.

Posle toga, Holidej je mirno uzeo pištolj i stavio ga uz glavu.

I ponovo "klik"...

U najvećoj tišini koja je ikada vladala u "Litl Misuriju", ista scena se ponovila tri puta. Kada je red ponovo došao na Denvera, ruka mu je ozbiljno zadrhtala. Šanse su bile sve bednije i krug se polako zatvarao. Ko će pasti na pod smrskane glave? Ko?

Onda se začuo prasak i uzvik Tajma Denvera nekako se stopio sa padom tela. Mezimac bogatog rančera bio je mrtav izgubivši u smrtonosnoj igri u kojoj nije bilo varanja i koju je sam predložio.

Pored toga, sve se odigralo pošteno i pred mnogo pari očiju. Što je najvažnije, sam Denver je predložio taj hazard koji je platio glavom.

Njegov stariji brat je naišao malo kasnije, dok se barutni dim još nije ni

razišao. Prvo je pogledao telo svoga brata i jednostavno ostao nepomičan nekoliko sekundi. Niko, naravno, nije znao kakve mu sve misli prolaze kroz glavu i da li je u svemu tome video neku svoju šansu. Ali kada je podigao pogled, dobro se videlo da se sve na tome neće završiti.

– Kada matori čuje za ovo... – promrmljao je tiho i pogledao u Doka.

– Vi ga niste ubili, ali ste ipak krivi za njegovu smrt i to morate platiti – kazao je prigušenim glasom. – Imate jedan sat da pobegnute. Posle toga ću poći za vama i goniti vas sve do smrti.

Rekavši to, okrenuo se i otišao.

Vlasnik saluna usplahirenim glasom je pozvao ljude sa trema kako bi mu pomogli da ukloni telo. Pošto je znao kako će Timoti Denver reagovati, savetovao je Doka da beži glavom bez obzira, pokušavajući da mu objasni situaciju.

Dok ga je saslušao, pokupio novac, a onda ga ljubazno pozdravio i izašao. Posle minut dva već je bio u sedlu uputivši se prema izlazu iz grada. Na uglu, kod pošte, sačekao ga je Dip Denver i iz kolta opalio u vazduh.

– Vreme je počelo da ti teče! – dobacio je za Džordžijancem.

Ovaj se nije ni okrenuo.

Naime, on nije imao razloga da beži niti da se plaši. Ponašao se sasvim obično, jer je i ovako nameravao da pođe.

Nastavio je da jaše istim tempom i ubrzo nestao u daljini.

Što se tiče potere, ona je krenula iz Dickinsona i podelila se na dva dela

čim je pregazila reku Mals Misuri, blizu granice Montane. Gonioci su bili dobro snabdeveni za dugo i naporno jahanje, mada nisu znali koga prate.

Sada je Dok bio obeležen kao ubica, iako je Tajm Denver poginuo od sopstvene ruke koju je vodila sujeta. Ali, njegov otac i brat to nisu želeli da shvate.

Niko nije znao šta misli lepa Elizaбет kojoj je predstojala uloga ucveljene supruge željne osвете.

Vreme je prolazilo i jedna grupa gonilaca gotovo ga je očesala ispred Prolaza Crnog psa. Bili su mrgodni, zarasli u brade i prilično nervozni, spremni da pucaju na sve što se miče. On se nije trudio da zametne tragove i da prethodne noći nije pala kiša, oni bi ga sigurno uhvatili u stanici linije "Vels Fargo" za Glendajv.

Pored toga, imao je sreće da je kočijom otputovao neki čovek sa sličnim konjem. To obaveštenje ih je odvelo na drugu stranu, dok se on mirno odmarao, iscrpljen dugim jahanjem. Nije se žurio, mada je pretpostavljao da će se vratiti kada se uvere da to nije osoba koju traže. Iako Dip Denver nije vodio tu grupu, on im je sigurno dao detaljan opis.

U stvari, još nije znao ko ga goni i na šta je mogao da naleti.

Put do Majls Sitija vodio je preko Kripl Krika. Ako Dip Denver bude toliko uporan da ga i dalje juri, dobiće priliku da ga stigne. To je bila jedna od mogućnosti, mada Dok nije verovao u toliku upornost. Znao je, takođe, da ga Denver neće napasti u nekom gradu, jer bi protiv sebe imao šerifa.

Bili su čak u Montani, van Dickinsona i Severne Dakote...

Uzdahnuo je i dodirnuo rukom dršku kolta. Opet ga je "uhvatilo" poznato predosećanje koje je jasno govorilo da će se nešto desiti; znao je da će tako biti pošto mu sudbina nikada nije dozvolila da mnogo miruje.

Potapšao je svog ždrepcu po vratu i pogledao oko sebe. Mig je naćulio uši i zatresao glavom. To obično nije činio kada ga je gospodar milovao... Tačnije, bio je to jasan pokazatelj da je nešto predosećao...

Zato je lagano spustio ruku prema dršci kolta.

– Ne mrdaj! – zaustavio ga je u pokretu nervozan i piskutav glas koji je dolazio iza leđa. Znao je iz iskustva da ne bi valjalo da se okreće, pogotovo ne naglo.

Ostao je nepokretan, iščekujući.

– Polako se udalji... – čuo je glas, a zatim i neko šuškanje.

Bez reči je učinio ono što mu je rečeno.

– Još!

Sada je mogao da opazi kretanje; u pitanju je bio samo jedan čovek i on neprimetno odahnu. Mirno se okrenuo, ruku daleko od opasača.

Pred sobom je ugledao neuglednog bradatog momka od oko tridesetak godina, lica ulepljenog prašinom i znojem. Noge kao da su mu upadale u prašinu do kolena, a divlje granje ga šibalo po licu. Stopala u čizmama grćio je pri svakom koraku kao da mu to pričinjava strahovit bol. Lice mu je bilo puno ožiljaka, a spljošten nos i sitne lukave oči odavala su pravog lu-

peža. Desnom rukom je držao "kolt", a levom pridržavao cebe smotano u zavežljaj. Videlo se da se unutra nešto nalazilo, samo se nije moglo nazreti šta...

– Odmah skini opasač! – naredio je. Ali, Dok se nije ni pomakao.

– Da li si gluv?

– Opasač skidam samo kada spavam – odvratio je Holidej mirno.

Neznanac je nekoliko puta pogledao prema zapadu, kao da odatle nešto očekuje.

– Nemam vremena za brbljanje!

– prasnuo je čvršće stisnuvši kolt.

– Potreban mi je konj...

– Izgubio si ga?

– Ne tiče te se! Okreni se!

Dok je ocenio da bi čovek mogao lako da opali. Naime, čovek njegovog iskustva lako je uočio da je neznanac strašno nervozan i da mu se prilično žuri.

– Konj nije na prodaju.

– I nemam nameru da ga kupim! – ciknu bradonja. – Okreni se! – dobacio je, dok su mu oči opasno zasvetlele. Bio je to trenutak u kome su Holideja od smrti delile samo stotinke sekunde.

Čovek se zatim približio Migu, još uvek ne skidajući pogled sa Doka. Lagano je obišao konja sa druge strane kako ne bi došao u situaciju da mu okrene leđa dok uzjahuje.

Zavežljaj je prebacio na jabuku sedla, a ždrebac je frknuo i zatresao glavom. Polako se popeo u sedlo, a da se Holidej nije ni pomerio. Zatim je bacio brz pogled preko ravnice.

Neko mu je bio za petama. I zašto bi za sobom ostavljao svedoke koji bi poteru upućivali na njegov trag? Najbolje će biti da stvar rešim sada, pomislio je, pakleno se iscerio i zgrčio kažiprst.

Do tada nepomičan kao statua, Džordžijanac se munjevito sagnuo. U njegovoj ruci blesnuo je revolver i plameni jezičak sunuo je iz otvora cevi u istom trenutku kada je i razbojnik opalio. Tren kasnije, njegovo oružje je poletelo kroz vazduh i palo u žbunje, mada je tane očesalo Holidejev rukav. Ovoga puta bilo je đavolski blizu...

Razoružan, bradonja je buljio u sopstvenu šaku, ne verujući svojim očima. Bio je tako blizu cilja, a sada..? Sada su se uloge izmenile. Barutni dim još je lebdeo oko kockara kada je vratio "linkoln" u futrolu.

– Sada sjaši! – naredio je Dok lede-nim glasom.

Napadač je poslušao.

– Platiću konja – dobacio je muklo.

– Malopre to nisi nameravao – podsetio ga je Holidej.

– Žurim se...

– Zašto?

– Ja.. imam novaca – dahtao je grizući zubima donju usnu. – Ali, ubijen mi je konj.

– Opljačkao si nešto?

Čovek se opet osvrnuo prema zapadu. Bilo je očigledno da mu se nije razgovaralo. Osim toga, bio je razoružan i u nimalo povoljnom položaju. Smatrao je da samo novcem može pokušati da povрати šansu za bekstvo...

Osmotrio je čudnovatog tipa ispred sebe koji je bio đavolski brz. Očigled-

no je bio neka vrsta revolveraša, a to je značilo da je imao svoju cenu.

– Daću ti deo – rekao je pokazujući na zavežljaj.

– Šta je to?

– Novac... Opljačkao sam banku u Kripl Kriku... Ali, ubili su mi konja, pa sam morao da se krijem i da zavaravam tragove. Gone me, prokletnici!

Na banditovu žalost, Dokovo lice bilo je potpuno bezizražajno. Na njemu nije mogao da otkrije ni tračak pohlepe. Ipak je upitao:

– Hoćeš li?

– Da li je potera blizu?

– Jeste, ali sam ima dao malo posla – iscerio se. – Sreo sam jednog Indijanca, sredio ga, a onda ostavio torbe iz banke i nešto novca kod njega. Samo, loše je što mi je njegov prokleti konj umakao!

– Ubio si ga?

– Mislim da nisam. Ali, to je isto jer će omastiti konopac.

– Koliko sam razumeo, na duši imaš jednu pljačku, a možda i ubistvo. Uz to, vrlo je verovatno da si i za vreme pljačke nekoga poslao na onaj svet.

– Tako je – zabrzao je plačkaš. – Ali, ja za bankara nisam...

– I sada očekuješ od mene da ti dam konja i omogućim bekstvo? – prekinuo ga je Dok.

– Ne, samo tražiš da mi ga prodaš!

– Da prodam konja za opljačkan novac – dodao je Holidej ne menjajući izraz lica.

Ovaj ćutke klimnu glavom.

– Od toga nema ništa – kaza Dok kratko. – Konja ne prodajem i tu nema

razgovora. A što je još važnije, i taj novac će ostati ovde.

Čovek se trgao i pobledo.

U svakoj drugoj situaciji bio je spreman na obračun. Ali, ovaj kicoš u tamnom odelu koji je đavolski baratao koltom predstavljao je prepreku veću od Vačaki bregova.

Ipak je smogao snage da se nasmeje.

– Čuj, druškane – kazao je prijateljskim tonom. – Ti imaš adute i zato.... Pa, mislim da je pošteno da novac podelimo. Ti meni konja, a ja tebi polovinu novca. I zbogom! Niko te neće juriti...

– Misliš? A ako pitaju gde mi je konj?

– Tebe niko ništa neće pitati – smeškao se bandit. – Imaš odličan odgovor u opasaču.

– E, vidiš, prevario si se u računu. Sada, kada sam sve čuo, ne samo da ti neću prodati konja i da ću zadržati sav novac, već neću pustiti ni tebe da pobegneš – kazao je Dok odsečno.

– Ka.. kako? – promuca pljačkaš prebledevši kao smrt.

– Ovde ćemo sačekati poteru – odvartio je "ledeni" glas.

– Možda želiš sve? – upita bandit pokušavajući da spase goli život. Jer, bio je spreman na sve samo da umakne. Znao je da ga čeka omča i sloboda mu se sada činila kao najlepši poklon.

No, Dokovo lice bilo je neumoljivo.

– Šta si ti? – dreknuo je bandit nervozno. – Policajac?

– Pa ko si, grom i pakao? Znaš li koliko je ovde novca?

– Ne!

– Preko dvadeset hiljada! Evo... sve je tvoje, samo da mi daš konja!

– Nisi u situaciji da se pogađaš – podsetio ga je Holidej. – Znaš, celo to zamešateljstvo me se nije mnogo ticalo... Čak bih prešao i preko toga što si potegao oružje na mene... Ali, pomenuo si da si namestio igru nekom Indijancu. Vidiš, tako nešto ne mogu da dopustim!

– Zašto? Grom i pakao, pa...

– Zato što mogu obesiti nevinog čoveka! – presekao ga je Holidej. – A to ne bi bilo pravično.

– Šta? Nemoj mi reći da brineš o jednom vašljivom crvenokošcu? Oni tamo bi ga obesili i da im nije sumnjiv. A da znaš, dendi... ovde niko ne voli Indijance, ali ni njihove simpatizere.

– Možda više vole lopove i ubice?

Svestan da nema nikakvih izgleda, čovek ga je odmeravao s mržnjom. Ionda je učinio poslednji, očajnički pokušaj...

Naglo je zavitlao zavežljaj s novcem na kockara i desetine novčanica razletelo se pred samim licem čoveka iz Džordžije.

Pa i sam Holidej bio je iznenađen ovim neobičnim potezom. Instinktivno se mašio "kolta", a onda se setio da je bandit nenaoružan. On je sada spasavao svoju kožu, ali umesto da se okrene i počne da beži, neočekivano je nasrnuo na Doka.

– Proklet bio, kicošu! – zaurao je.

Holidej nije bio kavgadžija. Tukao se samo kada je morao i to je činio veoma nerado. Njegove ruke radije su se bavile kartama ili majstorski rukovale vatrenim oružjem. Znao je da je oča-

janje dalo banditu dvostruku snagu i zbog toga nije želeo da rizikuje.

I tako, umesto da se hvata sa napadačem ukoštac, Džordžijanac je munjevito izvukao "kolt" i drškom tresnuo bandita po glavi. Već sledećeg trenutka kratko je uzdahnio, a lice mu se zarilo u dolare i prašinu.

* * *

Kripl Krik je bio čudan grad, mesto gde je sunce "zavirivalo" samo ujutru i pred zalazak. Ostali deo dana veliku hladovitu senku pravilo je brdo zvano Bufalova griva. Ono je delilo i reku od naselja, mada je bilo nejasno zašto su kuće nikle na drugoj strani brda, a ne na onoj koja se spuštala prema vodi, ma velike i moćne Jeloustonske reke.

Neki kažu da je to bila mera predostrožnosti, s obzirom da se reka često izlivala i pravila velike štete, dok drugi pričaju da je na drugoj strani nekada pronađena zlatna žica, pa su svi ljudi pohrlili tamo da je pronađu i iskoriste.

U svakom slučaju, Kripl Krik je živio u senci brda i činilo ga je nekih dvadesetak boljih kuća sa još stotinak brvnara i krovinjara. Glavna gradska ulica bila je, u stvari, nastavak drumova koji se odvajao od glavnog puta Teri – Majls Siti.

Potera koja je šćepala Beguma Šejlona vratila se u naselje, oglašavajući dolazak pucnjima iz revolvera.

Pegavi čovečuljak Sid Kameron važno je jahao na čelu grupe, rame uz rame sa Džekom Darlovom.

Mandan ratnik, još uvek u nesvesti, visio je prebačen preko Kameronovog sedla. Ostali ljudi koji su jahali za njima bili su zadovoljni, ubeđeni da će njihovom bankaru Rodžeru Bardžu biti mnogo lakše na "onom svetu" ako obese nekog od ubica.

Grdosija Merfi Dunkan zaboravio je na svoj smrskan nos i zadovoljno se kliberio mašući konopcem.

Čim su se pojavili u glavnoj ulici, grupi su se pridružili i brojni prolaznici. Gomila je veoma brzo rasla, ljudi su zapitkivali sve i svašta i mnoge ruke su se preteći podigle prema Indijancu..

Niko nije umeo da objasni zbog čega se cela ta rulja zaustavila ispred krčme "Pauder". Ali, vlasnik je već što iskoristio metež da posluži pićem umorne i lovom zadovoljne gonioce. Šejlona su bacili pored vrata, ostavivši Kamerna da ga pazi, dok su se ostali poredali pored šanka.

No, pomoćnik šerifa Džek Darlov odbio je taj poziv. On se nervozno šetkao ispred saluna nadajući se da će šerif Tod Majler stići na vreme da spreči linč. On sam je bio pošten i hrabar mladić privržen zakonu, ali nedovoljno odlučan da se odupre volji većine. Jer, svi ovi ljudi bili su toliko stariji od njega, četvorica ili petorica iz potere bili su članovi gradskog odbora, prilično uticajni, drski i neumoljivi.

Tod Majler je umeo s njima i zato je njegov mladi pomoćnik očajnički priželjkivao šerifov dolazak. Minuti su prolazili nekako sporo, a oni pored šanka bivali sve glasniji.

U jednom trenutku, starac vodnjikavih očiju, Varn Dugal, odgurnu svoje piće i lupi šakom po glatkoj ploči šanka.

– Stanite! – povikao je i žagor se, začudo, utišao. – Nećemo da nam neko prebaci da smo bili pijani kada smo vešali lopova!

– Nismo pijani! – isprsi se grmalj Dunkan, već zaplićući jezikom.

– Umukni, Merfi! – prasnuo je Dugal. – Rodžer Bardž nije zaslužio da sve ovo radimo pod uticajem alkohola! A ni šerifu se tako nešto ne bi sviđelo...

– Tako je!

– Umirite se! – povikao je Dugal. – Popili smo nekoliko čaša, ali mozak mora da nam bude čist! Kao i savest, uostalom.

– Šta hoćeš da postigneš tim pričama, Varne? – upitao je Pol Hardvik, telegrafista. – Mi smo...

– Znam – prekinuo ga je starac. – Sve ja to znam! Hoću samo da budemo svesni onoga što činimo, da se posle ne pogledamo u oči i kažemo; pa, bili smo zagrejani...

– Ko je zagrejan? – okrenuo se oko sene Dunkan.

– Nije niko? – dobacio je Dugal.

– Naravno da nije! – zagrajali su ljudi.

Starac ponovo lupi šakom o sto.

– Svi znate Bardža – kazao je. – Možda ga Sid Kameron poznaje najbolje, jer je radio kod njega kao glavni blagajnik sve dok nije otišao u penziju.... Bardž je zadužio ovaj grad više nego bilo ko od nas! Nudili smo mu da bude gradonačelnik, ali nije hteo!

Ostao je skroman u svakom pogledu i znao samo za rad. Ne treba da vas podsećam da nikada nije želeo da zaradi na nama! Ima li nekog među vama kome se Bardž zamerio? On je živio sa nama, među nama... Takvog bankara još nije imao Zapad.

Dugal je zastao, a svi pored njega su začutali.

– I onda? – nastavio je on namrštivši se. – Jedna hulja je ušla u banku u vreme kada se zatvara, tako nešto. Niko ga nije video, ali je prokletnik znao kada treba da se uvuče pošto su Bardž i Bejs stavljali novac u kasu. I šta se zbilo? Lupež je sa leđa onesvestio Bejsa i ubio Bardža, a zatim pobegao sa više od četrdeset hiljada dolara.

Govornik je začutao i pogledao smrknuta lica ljudi.

– Taj ubica je bio ubeđen da će pobedi. Srećom, Darlov mu je pogodio konja, ali on je ipak uspeo da umakne. Vešto se krio, a mi smo lutali okolo tražeći tragove. I da ne dužim, našli smo bančine torbe i malo para kod ovog crvenokošca! Mora da je jedan od saučesnika! Da, da, to je sigurno... I zato vas pitam: hoćemo li mu suditi ili...

– Na vešala s njim! – dreknuo je Kameron.

– Onoga drugog će zgrabiti šerif – nastavio je starac sa sigurnošću u glasu. – Možda će biti ljut kada sazna našu odluku. Zato sada razmislite i kažite možete li stati pred njega i kazati da smo svi bili složni i ubeđeni da kažnjavamo ubicu?

– Možemo! – u horu se odazvaše polupijani ljudi.

– Nas je stotinu – busao se u prsa grdosija Dunkan – a šerif je samo jedan!

– Onda ostavite piće – pozvao ih je starac – i krenimo da to jednom svršimo!

Dunakan podiže ruku.

– Konopac je ovde! – povikao je.

– I mi smo ovde – prihvatio je Har-dvik. – A sada, obesimo Indijanca!

– Drvo za vešanje je spremno! – urlao je Kameron.

– Napred!

Za tili čas salun je bio prazan. Pošto nije hteo da propusti predstavu, i sam vlasnik je zaključao vrata "Paudera" i pridružio se povorci.

U međuvremenu, Begum Šejlon je došao k sebi. Jedini je on bio na konju tako da je mogao sasvim dobro da vidi šta se događa.

Naime, gomila je žurnim koracima hitala prema proširenom delu ulice gde se nalazilo veliko, granato drvo.

Indijanac je znao šta ga čeka; sa svog sedla sleteće samo jednom i ostaće da visi. On, ratnik Mandan plemena, budući čuvar grobnica poglavica... Prvi put u svom životu je pomislio da ga je Veliki Duh napustio...

Nije gledao lica oko sebe. Podigao je glavu, a pogled mu se zadržao na nebu koje se plavilo prema zapadu. Tamo su bili Vačaki bregovi...

Osetio je zadah "vatrene vode", što je bio znak da će se sve brzo završiti. Ruke su mu bile vezane na leđima, a desetine drugih ruku i još više pretećih pijanih pogleda obećavalo mu je samo smrt.

Na čelu gomile bio je Sid Kameron. Izgledao je kao da mu se žurilo da ga obesi, iako ga ranije nikada nije video niti imao bilo šta protiv njega. Mladi belac takođe je bio tu, ali sve bespoćniji.

Begum Šejlon se za tren osmehnuo. Tamo, u logoru koji je trebao da postane rezervat, njegova braća veruju da je on uspeo! Svi su mu poklonili poverenje i Veliki Savet je onda doneo odluku.

Setio se vremena kada se, još kao mladić, borio protiv plavih bluza i neko vreme radio kao izviđač u tvrđavi Fort Star. Onda su Osage povele rat do istrebljenja i Mandani nisu više mogli da ostanu na svojim lovištima, iako su samo nešto ranije verovali da će ostati u prividnom miru sa belcima.

Sada više nije verovao ni u šta.

Merfi Dunkan je preko najdeblje grane prebacio laso i vešto napravio omču.

– Dovedite ga! – drečao je Kameron i gomila je krenula prema drvetu, prosto noseći sa sobom konja sa Indijancem.

Pegavi Kameron se zlorado iscerio i odmerio Šejlona. No, Indijanac je podigao glavu i prezrivo ga pljunuo.

– Prokleti psu! – zaciktao je čovečuljak. – Sada ćeš visiti i.. ubrzo poljubiti tvog Manitua.

– Završi to jednom, Side – opomenuo ga je Varn Dugal, žmirkajući na suncu svojim sivim, vodnjikavim očima.

– I hoću! Hajde, Merfi!

Grdosija priđe i namaknu Šejlonu omču na vrat. Zavladao je tajac, a ljudi su se munjevito povukli i osta-

vili oko drveta prazan prostor. Ispred konja se nalazio uzan prolaz, taman toliki da životinja može da odgalopira kada je lupe po sapima.

Sid Kameron zamahnu.

– U pakao! – povikao je.

Poslednje reči zaglušio je iznenadan pucanj.

Udaren, konj je poleteo napred. Istovremeno, konopac se prekinuo i Indijanac je pao na zemlju.

Svuda okolo zavlado je muk, a glave su se okrenule u pravcu odakle je došao pucanj.

Džek Darlov uzdahnu pošto se pre-rano obradovao; ne, to nije bio šerif Tod Majler kako se on nadao, već neki nepoznati stranac. Jeste da je imao odlično oko, ali mladić odmah pomisli da će ovim gestom čovek samo još više razdražiti gomilu.

Iznenadeni Kameron besno je gledao čas u stranca, čas u Indijanca koji se nalazio na zemlji.

Dugal, koji je rastom nadvisio ostale, glupo je blenuo u priliku na konju.

Barutni dim sada se razilazio, a "kolt" u njegovoj ruci presijavao se na suncu. I sve je izgledalo nekako nestvarno: drvo, prekinuti konopac koji se još klatio, nepoznati stranac u tamnom odelu...

– Šta to znači? – oglasio se napokon Varn Dugal. – Šta ste to učinili, čoveče?

– To pitajte sami sebe – odvratio je Dok sa ledenom mirnoćom.

– Ja ću.. – ciknuo je Kameron, ali je isto tako naglo začutao. Crni otvor cevi niklovanog "linkolna" učinio mu se kao tunel smrti.

– Ne mešaj se – zapretio je Merfi Dunkan mlatarajući šakama. – Biće najbolje da se nosiš odavde dok...

– Dok šta?

– Možda i on hoće da se pridruži Indijancu – primetio je Dugal.

Kameron je ćutao i lica bledog kao smrt zurio negde pored Holideja. Iza pustolova, na umornom konju osedlanom samo šarenim indijanskim čebetom, sedeo je jahač glave oborene ka zemlji. Ruke su mu bile vezane na leđima, a šešir skrivao gotovo celo lice. Ipak, nešto na tom čoveku izazivalo je u Kameronu nedoumicu i zaprepšćenje, a možda čak i strah. To se moglo zaključiti po njegovom bledom licu, načinu na koji je bez reči zurio u vezanog čoveka i nervoznom premeštanju ruke sa drške revolvera na neobrijano i namrgođeno lice. Sve oči su u tom momentu bile uprte u stranca, ali da je neko malo bolje pogledao pegavog čovečuljka, morao bi zapaziti njegovo bledilo, čudno držanje i ukočen pogled kojim je zurio u vezanog čoveka koji je sedeo na indijanski osedlanom konju.

Ali, bio je to trenutak u kome niko nije gledao Kamersona, trenutak kada su sve oči bile uprte u tajanstvenog stranca.

– Ko ste vi? Šta hoćete? – upitao je Dugal, odvajajući se od grupe.

– Ništa. Prolazio sam ovuda i video da spremate linč...

– Pa?

– Ne volim linč. Pogotovu nevinih.

– Nevinih? – izusti starac podrugljivo. – Šta vi znate o tome, mister?

– Znam ponešto – odvratio je mirno Džordžijanac. – A to je dovoljno da se umešam.

– Vi nemate nikakvo pravo da se mešate – dobacio je Dugal. – Mi...

– Odmah oslobodite tog Indijanca – prekinuo ga je Dok.

– Šalite se! – zareža Kameron kroz zube. – On će visiti i to odmah! A vi... produžite dalje, ako ne želite da mu se pridružite.

Na zvuk njegovih reči Holidejev zarobljenik je podigao glavu i potražio pogledom čoveka koji ih je izgovorio.

– Rekao sam da oslobodite tog čoveka! – ponovio je Holidej i vratio revolver u futrolu.

Bila je to šansa za Merfija Dunkana. Neprijatno se cereći, povukao je ruku pored Dugalovog ramena i nanišanio na stranca.

Hitac je planuo!

Urlajući od bola, grdosija je ispustio oružje i zdravom šakom stisnuo svoj smrskani zglob.

Svi su videli da je stranac vratio "kolt" u futrolu, a on se opet našao u njegovoj ruci, kao da ga uopšte nije ni vraćao. Zrno je prohujalo tik uz Dugalovo rame i pogodilo podmuklog strelca.

Starac je prebledeo.

– Budalo! – prosiktao je okrećući se prema Merfiju. – Pa mogao je i mene da pogodi!

Džin je samo stenjao i huktao.

Pomoćnik šerifa je najzad odlučio da bude malo oštiji. Lagano je prišao Šejlonu, podigao ga na noge i jednim potezom noža presekao veze.

Mandan ratnik je nekoliko puta skupio i opružio prste kako bi povratio strujanje krvi u venama. Pošto je znao da to nije kraj, mirno je stao, pogledom odmerio okolinu i prekrstio ruke na grudima.

– Nisam znao da predstavnik zakona odobrava linč – primeti Dok, kada je Darlov istupio napred.

Mladiću je bilo neprijatno. Znao je da je čovek u pravu, ali njemu nije bilo svejedno hoće li ga prekorevati svaki prolaznik bez obzira koliko gizdavo obučen.

– Šerif nije ovde – odvratio je promuklo – a ovaj Indijanac je uhvaćen sa oteetim novcem...Ljudi su besni pošto su voleli ubijenog bankara i...

– Taj Indijanac nema veze sa pljačkom – prekide ga Dok.

– Ali, otkuda onda novac i...

– Zločinac mu je to podmetnuo kako bi za sebe obezbedio više vremena za bekstvo. Na žalost, Indijančev konj mu je pobegao, pa je zapao u novu nevolju.

– A ko ste vi? Otkuda to znate?

– Nije važno ko sam, važno je da to što sam rekao pouzdano znam i da mogu da dokažem. Vi ste u velikoj zabludi i sreća vaša što sam stigao na vreme da to ispravim.

– Čekajte malo, čime dokazujete da...

– Ovaj čovek iza mene je dokaz – odvrati Holidej i pokretom glave pokaza preko ramena.

– Zašto slušate bajke, ljudi? – povikao je na to Kameron. – U pitanju je neki smutljivac. Hm... nije isključeno da je i on član bande, pa sada želi da

izvuče saučesnika! Pogledajte ga, sav je nalickan! Kažem vam da je i on pre-mazan svim mastima i da ćemo naj-pametnije uraditi ako odmah obesimo svu trojicu!

Dok iznenada skinu nešto sa sedla i baci pred čizme mladog zamenika šerifa.

Bio je to zavežljaj s novcem. Pri padu, cebe se odvezalo i pred zanemalom gomilom rasule su se novčanice.

– Do vraga! – otelo se Dugalu.

– Je li to.. da li je to novac Rodžera Bardža? – otelo se pomoćniku šerifa.

– Ne poznajem tog Bardža – odvrati Dok – ali, to je opljkačkani novac.

– A ovo je ubica... – procedio je Darlov, pokazujući prema bradonji.

– Da, to je pljačkaš.

– Onda ćemo njega! – dreknuo je Dunkan.

– Sada je dosta! – ražestio se Darlov. – Nema više nikakvog vešanja, razumete li? – dodao je oštro i okrenuo se prema Holideju. – Sigurni ste da je on pljačkaš?

– Priznao mi je. A ako ga pažljivo ispitajte, možda ćete saznati još dosta toga što vas interesuje – odvratio je Dok. – A Indijanac je nevin.

Plavokosi čuvar zakona je nekoliko trenutaka razmišljao, a onda se obratio bradonji.

– Kako se ti zoveš, mustro?

Lupež zakoluta očima.

– Harvi Hok, mister. Ali, odmah da vam kažem da ja nisam...

– Pokušavaš da se izvučeš – namrštio se Darlov. – A Indijanac? Da li je tvoj saučesnik?

Hok je oklevao da odgovori. Mrzeo je Indijance i ništa ga nije sprečavalo da slaže. Ali, za tren je pogledom okrnio Holideja i nehotice se stresao. U tim neobičnim sivoplavim očima jasno je pročitao šta ga čeka ako ne kaže istinu...

– Nije... on nema veze s tim – procedio je.

– Znači, priznaješ da si ti ubio bankara Bardža?

– Ne, nisam ja! – zavapio je bandit. – Tako nešto zaista nisam učinio! Ja sam samo onesvestio blagajnika, ali bankara nisam ni takao!

– Nisi? A ko ga je onda ubio?

Hok je zaustio nešto da kaže, ali je opet oborio pogled. Bilo je očigledno da ga nešto sprečava da bude otvoren do kraja.

Darlov ga ozbiljno odmeri.

– Čutanjem ne olakšavaš svoj položaj, nitkove – dobacio je jetko. – Ubio si Rodžera Bardža i to će te koštati glave! Visićeš!

– Ne, nisam ga ubio! – kriknuo je Hok. – To je učinio neko drugi! I neću da me obesite! Jesam opljačkao banku, ali ubistvo je izvršio neko drugi. Kazaću sve, samo tražim da mi bude suđeno. Tada će se videti...

– Biće ti suđeno čim se šerif Majler vrati – obećao mu je Darlov. – Ali, visićeš pošto je očigledno da lažeš.

Lice Harvija Hoka dobilo je čudnu, pepeljastu boju.

– Ne lažem. Dokazaću da to nisam učinio. Neću da visim za tuđ zločin! – zavapio je kao da mu je omča već stavljena na vrat. Vikao je koliko ga je

grlo nosilo i šarao pogledom po gomili okupljenih.

Njegovu očajničku viku prekinuo je pucanj. Iznenada se u prvi red progurao Sid Kameron i pre nego što je iko mogao da ga spereći, pripucao na lupēja. Delić sekunde pre nego što ga je metak pogodio, pljačkaš ga je ugledao i širom razrogačio oči. Niko nije mogao da kaže da li je u tom pogledu bilo iznenađenja ili straha od smrti, a sam Harvi Hok to nije stigao da objasni. Pogoden metkom u vrat, on se malo zaneo, glasno zakrkljao, a onda se poput trupca srušio na zemlju.

I pre nego što je razjareni Kameron mogao da opali i drugi put, Darlov mu je udarcem noge izbio oružje iz ruku. Odmah zatim, on i Dugal zgrabili su pegavog čovečuljka koji se besno koprcalo.

– Šta si to uradio, Side? – povika starac. – Ubio si ga?

– Likvidirao sam Bardžovog ubicu! – vikao je on otimajući se. – Presudio sam mu, jer je tako najbolje! Pa zar vam nije jasno da je hteo da se izvuče?

– Ili da otkrije pravog ubicu – dobaci Holidej odlučnim glasom, oštrim kao sečivo noža.

Pegavi čovečuljak se ukoči. Nije ništa rekao, ali je zato Darlov munjevito reagovao; i ne gledajući, pustio je Kamersona i okrenuo se prema Doku.

– Šta to znači, mister? Da li tom opaskom hoćete nešto da nam saopštite?

Holidej se jednom rukom uhvati za jabuku sedla, dok mu je druga još uvek ostala blizu drške "linkolna".

– Hoći da kažem da Hok nije bio sam – odvratio je mirno. – Zaista je imao saučesnika.

– Zar? A otkuda vi to znate? – umešao se Dugal.

– Nikakva tajna. Usput mi je ispričao da ga je neki čovek nagovorio na sve i organizovao pljačku. On je bio samo prost saučesnik.

– A ko ga je nagovorio? – dobaci Darlov sumnjičavo.

– Neko iz Kripl Krika – nastavio je Dok. – Kada je Hol svratio u salun taj čovek mu je prišao i započeo razgovor, ispitivao ga je ko je i odakle je, ima li novca... Kada mu je Hok priznao da je švorc, ovaj mu je predložio da opljačkaju banku.

– Gluposti! – mrmljao je Kameron mrgodno.

Dok ga je značajno pogledao i dodao:

– Taj čovek mu je objasnio ceo plan. Rekao je da će u banci biti samo bankar i blagajnik. Tako su ušli tik pred zatvaranje, Hok je onesvestio blagajnika, ali je onom drugom slučajno spala marama sa lica i bankar ga je prepoznao. I zato je taj "drugi" ubio Bardža. Zatim su podelili plen i svako je otišao na svoju stranu.

U gomili je zavládala mrtva tišina. Ljudi su se zgledali, zaprepašćeni onim što su čuli. Mnogi su još uvek sa nevericom zurili u Holideja.

– To mi liči na presnu laž – dobaci Kameron povišenim tonom. – Biće da vi na taj način skrivate svoju ulogu u tom događaju? A ako ste baš vi taj saučesnik?

– Da je tako, zašto bih došao ovamo i doneo opljačkani novac? – odvratio je Dok spremno. – Ne, ne, ubica je među vama, gospodo. Sam Hok mi ga je подробно opisao: radi se o čoveku malog rasta, pegavog lica...

Kameronovo lice se čudno zgrči.

– Ljudi, on je poludeo! Zar ne vidite da samo unosi zabunu? Prvo je hteo da spase Indijanca, a sada bi...

Zastao je, pošto se kroz gomilu progurao Bejs i stao pored zavežljaja sa novcem.

– Ovde je samo polovina odnete sume – kazao je mirno, a glas mu je nekako zloslutno odjeknuo u potpunoj tišini.

– Ako obavite temeljan pretres, drugu polovinu ćete sigurno naći kod glavnog vinovnika zločina – umešao se Dok i značajno odmerio Kameronu. – To jest, kod vas! – dodao je potpuno hlkadnokrvno.

– To je podla laž! – odvrati ovaj usplahireno. – Ja sam častan građanin! Niko ne može da me optužuje bez dokaza i...

– Ja bih nešto dodao – dobaci Vilard Bejs, još uvek držeći zavežljaj u rukama.

– Reci! – dozvolio je Darlov.

Bejs prezrivo odmeri Kameronu.

– On je otišao u penziju ranije nego što je trebalo – počeo je tiho. – A znate li zašto? Zato što je potkradao Rodžera Bardža! A kada je ovaj to otkrio, umesto da ga optuži i zatvori, dao mu je rok da to vrati za godinu dana i poslao ga kući...

– Nebesa! – ponovo se ote Dugalu.

– A da se to ne bi ponovilo – nastavi čovek ogorčeno – Bardž mu je kazao da će dokaze o prevari držati kod sebe, za svaki slučaj. Mislim da Kameron sve to nije mogao da podnese, jer nije imao odakle da vrati pare...

– I ti si to svoevreme znao? – dobaci Dugal s nevericom.

– Jesam, ali... Nisam ni sanjao da bi mogao da ode toliko daleko. Sada je sasvim jasno da je on ubio Bardža i... znate... ubeđen sam da ovaj stranac govori istinu.

– Zato je i žurio da obesimo Indijanca – primetio je neko.

Darlov priđe čovečuljku koji se tresao od straha.

– Uhapšen si – kazao je mirno.

Ovaj je samo pognuo glavu i pružio mu obe ruke.

Ljudi su počeli pažljivije da zagledaju Šejlona. Jeste da mu se nisu izvinjavali, ali ga nisu ni izbegavali.

Holidej baci pogled prema krčmi "Pauder". Možda bi mogao da svrati na piće.

Onda mu je prišao Indijanac.

– Šejlon duguje život "Munjevitoj ruci" – kazao je dubokim glasom.

– Ne, ne duguješ mi ništa – odvratio je kockar. – Tako se desilo i to je sve.

– "Munjevita ruka" ne voli zahvalnost, baš kao i ja.

– Tačno! Ovaj konj je tvoj?

– Da. Zovem se Begum Šejlon i pobegao sam iz rezervata kod jezera Fort Pek.

– Zašto mi to govoriš?

– Tvoj pogled je leden, ruka kao munja, jezik poput noža... ali sve je to kora oko pravednog srca.

– Indijanci uglavnom nisu pričljivi – primetio je Dok. – Ti veoma dobro govoriš engleski. I kuda si krenuo tako sam? Ovo je predeo belih.

– Šejlon mora u Vačaki brda, jer treba da ispuni zavet Velikog Starca – odvrati Indijanac više za sebe.

– Bićeš čuvar grobnice Mandana?

Šejlonovo lice postade potpuno bezizražajno. Pogledao je u Holideja sa čudnim bleskom u očima; u tom pogledu bilo je divljenja, podozrivosti i nedoumice. Nije se nadao tome da bilo koji čovek znati za tajnu Vačaki brda.

– Ti znaš? – procedio je muklo.

– Znam!

– Poznaješ li Troula?

– Zar bi trebalo?

– Bio si u Vačaki bregovima? – upitao je potom, ne primećujući da im prilazi Džek Darlov.

– Nisam! Ali sam čuo legendu o grobnici velikih ratnika.

– Da li si čuo još nešto? – napregnutu je upitao Šejlon.

Nešto kao osmeh zaiskrilo je u Holidejevim tamnoplavim zenicama.

– Misliš na zlato? – kazao je i odmahnuo rukom. – Nešto sam čuo, ali odmah zaboravio.

Šejlonovo lice sinu.

– Ima li "Munjevitka ruka" ime?

– Ja sam doktor...

– Beli vrač?

– Ne, već zubar. Zovem se Džon Holidej, ali me znaju kao...

– Doka Holideja?

Sada je na Džordžijancu bio red da se začudi.

– Gle? – rekao je. – Je li to sve što znaš o meni?

Indijančeve usne razvukoše se u senku osmeha.

– Čuo sam priču o velikom kockaru iz Džordžije koju je ispričao traper Frenki Helen, prijatelj Mandana. Bio je, pričao je, u Rejpid Sitiju kada je u tamošnjem salunu velika količina novca brzo prešla u ruke nekog stranca. A kada su sevnuli revolveri, on je bio brži od svih...

– Možda je to bio neko drugi?

– Rekao je da te poznaje i da je u pitanju Dok Holidej.

– Tako znači?

– Da. A Begum Šejlon nikada neće zaboraviti ovaj susret.

Dok jedva primetno klimnu glavom.

– Možda ćemo se nekada ponovo sresti. Mene juri jedan čovek čak iz Dickinsona...

– Mene takođe...

– Može li se znati ko?

– Ked Troul. Saznao je kuda sam krenuo i hoće da oskrnavi našu grobnicu...

– Zavaraj mu trag.

– On je dugo živeo pored Indijanca i čita tragove kao i ja. Takođe zna da moram stići na cilj treće noći kada bude pun mesec. Ako me ne stigne, sačekaće me.

– Šta hoće? Zlato?

– Beli ljudi samo to žele... Spremni da se poubijaju zbog zlata.

– Ti jedini znaš tačan ulaz u grobnicu, zar ne?

– Tako je.

– Onda te niko neće dirati... dok ne stigneš. Posle ćeš se nekako snaći.

– I ja se nadam...

Holidej je sjahao. Šejlon je prihvatio uzde svoga vranca u trenutku kada je Darlov stigao do njih. U ruci je nosio "kolt".

– Ovo je tvoje – rekao je i pružio oružje Šejlonu.

Mandan je bez reči prihvatio revolver i stavio ga u futrolu.

– Pa... ne znam šta bih još rekao...
– promrmljao je osećajući se nelagodno.

– Mladom šerifu je teško izreći reči izvinjenja, ali Šejlon čuje njegovo srce – rekao je Indijanac i poput mačke se vinuo na konja. Onda je ispružio ruke, sa dlanom okrenutim prema kockaru.

– Mir s tobom – rekao je i stavio šaku na srce.

Kockar dotače rukom obod svog "kalifornija" šešira.

– Neka te Manitu prati, ratniče.

* * *

Posle loše prospavane noći, Pajk Most je jedva uspeo da ogreje kosti na prepodnevnom suncu. Usput je neprestano gundao da je u stanju da podnese sve, osim hladnoće. Zaricao se da mu je ovo poslednje noćenje pod vedrim nebom, da neće više da se mrzne da će...

Što se Kedevera Troula tiče, on nije mario za njegove jadikovke. I već kada je pomislio da će morati da se vrate nazad jedno desetak milja, ugledao je na vrhu jednog žbuna pramen nečega. Prvo je mislio da je u pitanju kosa, ali posle brižljivog zagledanja zaključio je da se radi o koncu...

Ispod žbunja nazirali su se tragovi konja koji je, očigledno, bio bez jahača i bez tereta.

Troul je uzeo konce i pažljivo ih zagledao.

– Šta si sada našao? – upitao je Most.

– On je blizu – odgovorio je Troul.

– Ko?

– Indijanac... Nešto se desilo, jer mu je konj projurio sam...

– Kako, do đavola, znaš da je konj njegov?

– Po ćebetu. Ovo su konci iz ćebeta koje Indijanci prebacuju preko konja.

– Tako nešto nikada ne bih video...

– promrmljao je Most. – A i da sam primetio, ništa ni ne bi značilo!

– Zato sam ja tu da ti objasnim.

Troul se zagleda ispred sebe.

– Vidiš li onaj suvarak tamo?

– Gde? – žmirnuo je njegov partner.

– Pored onog stabla. Vidiš... malo levo.

– Vidim!

– Skini ga!

– Kako?

– Puškom. Hoću da vidim da li si u formi. Ako ne uspeš da ga skineš, ostavljam te ovde.

– Da li je to neka šala?

– Nikada se ne šalim sa takvim stvarima – odvrati Troul ozbiljno.

Most je razmišljao: ako promaši, znači da je beskoristan za Troula. A ako je tako, onda će ga on ostaviti ovde, ali mrtvog.

Za tren je pomislio da bi možda bilo najbolje kada bi pušku uperio na njega. No, tako nešto bi bilo vrlo riskantno, pa je brzo odustao. Lagano

je izvukao pušku iz navlake i malo se uzdigao u sedlu. Nišanio je malo duže nego obično, jer je morao da pogodi.

Osim toga, što su se više približavali beguncu, Troul je postajao sve sumnjiviji. Možda se pribojavao da Most ne pobegne i ne ostavi ga samog? Ili mu je zaista bio potreban, bez ostatka? Prokletstvo, razmišljao je suvonjavi lupež, zar jedan Mandan ratnik može da zabrine lisca kao što je Kedever?

Lagano je pritisnuo oroz i... grančica je odskočila uvis pogođena pri dnu, baš tamo gde se spajala sa stablom.

– U redu, hajdemo dalje – procedio je Troul umesto pohvale.

Most je samo slegnuo ramenima, spakovao pušku i ćutke poterao konja za svojim kompanjonom. Iako je bilo vedro i sa mnogo sunca, on je neprestano tvrdio da mu je hladno. Uostalom, moglo je danima da greje, ali Montana je za njega i dalje ostajala hladna i neprijatna.

– Koje naselje nam je najbliže? – upitao je Troula.

– Kripl Krik.

– Nadam se da imaju salun...

– Bilo bi bolje da manje misliš na piće i krevet – opomenu ga ovaj.

– Trenutno mi je samo to na umu.

– Ja ipak mislim da bi trebalo da misliš na druge stvari.

– Zašto?

– Imamo goste.

Pajk Most se osvrnuo i ugledao pectoricu jahača koji su im se približavali sa desne strane. Izgledali su prilično zapušteno, zarasli u brade i ulepljeni prašinom. Na sedlima su se videla smotana ćebad, lasa, puške, donekle

pune bisage i prazne čaturice koje su odskakale od konjskih tela. Izgledali su kao neko ko dolazi sa one strane granice.

– Ko su oni, Kede?

– Znam koliko i ti?

Troul zategnu uzde i okrete se tako da je lako i brzo mogao da zgrabi revolver. Jer, jahači su išli pravo na njih.

Najveću pažnju privlačio je njihov vođa, u skupom kicoškom odelu, sada prekrivenom prašinom. Glava mu je bila široka i kosmata, a dugi zulufi i brkovi "obešeni" nadole davali su mu izrazito muževan, pomalo čak i surov izgled. Bio je snažan, širokih ramena i mišićavih udova, a ispod kaputa je nosio nisko pripasan opasač. Lice, odeo, šešir ovalnog oblika, čizme... sve je bilo prekriveno prašinom.

Njegovi pratioci bili su momci običnog izgleda, slične odeće i koltova u izlizanim futrolama.

Vođa je podigao ruku i zaustavio grupu.

Kedever Troul je čekao pun opreza.

– Jedno pitanje, mister! – obratio mu se čovek i već sledećeg trenutka za tren skinuo šešir. – Zovem se Dip Denver i zajedno sa momcima već danima tragam za jednim tipom...

Most se promeškolji u sedlu... Prokletstvo, pomislio je, nije moguće da i oni jure Indijanca?

– Da? – izustio je Troul.

– Možda ste ga videli? Trebalo bi da je u ovom kraju...

– I mi nekoga gonimo – odvrati Troul i na licu mu se pojavi nešto slično osmehu.

– Vidim – dobaci Denver kratko.

Tek tada, Pajk Most shvati da čovek zuri u Troulovu lažnu šerifsku zvezdu ispod kožne jakne. Nebesa, kada ju je pre prikačio?

Čovek koji se predstavio kao Dip Denver izgleda da više nije imao želju da se raspituje. Što se tiče lukavog Troula, on je odmah zaključio da i Denverova potera "iz ličnih pobuda" i da nema veze sa zakonom.

– Kako izgleda vaš begunac? – upitao je da bi, eventualno, izbegao raspičivanja o svom.

– Pa... prilično neobično: visok, tamno odelo i bela košulja, "linkoln" sa drškom od slonovače...jaše indijanskog ždrepcu.

Troul se počesa po bradi.

– Opis je prilično jasan – kazao je. – Na žalost, nismo ga sreli. Da li je u pitanju ubica?

– U neku ruku – odvratio je Denver okolišeći.

– Žao mi je što vam nismo pomogli.

– Ne smeta, naći ću ga ja!

– Pa, srećan lov...

– I vama... šerife! – dobaci Denver, a onda grupa nastavi prolazeći pored njih oborenih pogleda.

Pajk Most je dugo gledao za njima. Nije mu bilo jasno za što ovako prашnjavi i umorni jahači ne idu u pravcu naselja da predahnu?

Hteo je da o tome porazgovara sa Troulom, ali on je već izmicao.

* * *

Dikinson u Severnoj Dakoti nalazio se na glavnom putu Blejmerk – Glendajv i bio jedan od najudaljenijih gra-

dova u toj oblasti. Ipak, imao je sve što je trebalo da se umorni putnik okrepi, razveseli i u potpunosti opusti.

Recimo, u Denverovom salunu mogao je da proba burbon ili pak brendi iz Topeke. Zatim bi se u Denverovim trgovinama snabdeo svim stvarima potrebnim za put. Onima koji bi potrošili više od deset dolara davali bi besplatno kutiju metaka, duvan ili pak laso.

Jednom rečju, Dickinson je bio grad u usponu. Sada su najlepše i najnovije kuće nicalle dalje od centra koji je ostajao siv, prizeman i naheren, još iz doba u kome su prvi doseljenici udarali temelje novom gradu.

Malo po malo, nekadašnje srce Dickinsona pretvaralo se u periferiju, dok se bolji i svetliji deo produžavao na zapad, ograđujući se metalnim i žuvo obojenim drvenim ogradama.

Najbogatiji i najugledniji među njima, postariji Timoti Denver nije dugo tugovao zbog smrti svoga sina Tajma. Taj neradnik i kockar bio je za njega mrtav još onog dana kada se odrekao svih svojih obaveza prema porodici. A bar da mu je nagovestio naslednika – unuka. Ni to! Samo se kartao, orgijao sa sumnjivim ženama i putovao.

Njegova uzdanica bio je Dip.

A eto, on se dao u potragu za ubicom. Kao da je iskušavao sudbinu.

Uprkos sedamdesetoj koja je bila tu nadomak ruke, Timoti Denver je stajao poput bora i koračao odlučno i energično. Bio je visok, snažne građe, odlučnog lica i sede kose koja mu je padala na ramena. Sada, usled potištenosti, uglove usana i lice braz-

dale su mu duboke bore. Uvek je bio elegantno obučen, a po kući se kretao u posebnom kaputu koji mu je na lični zahtev isporučila jedna od najskupljih robnih kuća iz Omahe. Pušio je lulu sa jako mirišljivim duvanom i u svojoj velikoj kući imao poslugu koju su sačinjavale četiri sobarice, dva poslužitelja, jedan garderober i njegov lični sekretar, Džefri Drejk. On je primao izveštaje o poslovanju trgovina i saluna, sređivao i sve ostale Denverove papire i bio mu "desna ruka".

Tog popodneva, sekretar se povukao iz velike sobe za prijem u kojoj se nalazio stari sa snahom. Naime, samo je pogledao Elizabet, kratko se osmehnuo i tiho zatvorio velika dvokrilna vrata.

Timoti Denver nije ni pogledao papire na stolu. Izgledalo je da ga ne zanimaju i da drema u fotelji. Što se tiče njegove snahe, ona se zaista trudila da mu u svemu ugoditi. Nebesa, pomislio je pokačkad, kako je prijatno kada o tebi brine mlada i lepa žena!

Otvorio je oči baš kada se Elizabet spremala da se na prstima izvuče iz sobe.

– Kuda ćeš? – upitao je.

Ona je zastala i osmehnula se.

– Mislila sam da spavate – kazala je. – Htela sam da pripremim čaj...

Stari se namršti.

– Neću čaj! Bolje ostani ovde...

– Kako vi kažete, oče.

Lagano se vratila i sela preko puta. Ni on nije govorio, već ju je posmatrao kroz poluspuštene trepavice.

I sada je bio očaran njenom pojavom kao i prvi put kada ju je Tajm doveo.

Radila je u jednom salonu za šešire ili tako nešto. Delovala je ljupko i sveže kao prolećni vetar, uprkos skromnoj odeći koju je nosila. A kada se udala i odenula prave haljine, njena raskošna lepota izbila je kao izvor.

I zato njegov otac nikako nije mogao da shvati kako je Tajm više voleo karte od tako lepe i privlačne žene?

Bila je samo naizgled krhka, ali tankog struka i privlačnih oblina. Njena nežna i svetla koža još više je isticala neobičnu lepotu njenog lica, krupne zelene oči i pune, rumene usne. Pogled joj je bio izazovan, ali istovremeno i naivan, a bujna smeđa kosa skupljena u punđu.

Jednom rečju, Elizabet Denver je bila đavolski lepa.

Iskusnom oku Timotija Denvera nije moglo ništa da promakne; naslućivao je da njegov sin Dip ne gaji prema snahi samo rođaćka osećanja. Zapažao je njegov pogled koji je nemirno lutao po njenim oblinama i sjaj njegovih očiju kada bi je ugledao.

Zapažao je i ćutao.

Naime, shvatao je i Dipa, jer u mladim danima ni sam ne bi mogao da odoli njenim dražima. Pored toga, nije mogao da kaže da je Elizabet dala Dipu bilo kakvog povoda, jer nikada nije primetio nijedan njen provokativni pokret ili mig, niti kazala bilo šta što bi se moglo dvosmisleno tumačiti. Naravno, svako je video da je nezadovoljna svojim suprugom Tajmom i slutio da celo njeno biće čezne za pravim čovekom. I kada je on poginuo samo svojom krivicom, činilo se kao da je intimno odahnula. Žalila ga je, ali kao

da joj je u dubini duše bilo lakše. Uostalom, možda je tako nešto i očekivala.

Posle svega, bar naizgled je ostala tiha i dostojanstvena, pokazujući veliku želju da se ubica uhvati.

Starac se nije protivio. Odmah je okupio desetak oprobanih revolvera i poslao ih u poteru. Dip im se svojevolumno stavio na čelo smatrajući da će, uhvati li ubicu, još više porasti u snahinim očima. Tako je razmišljao i njegov otac, nadajući da će se, kada se njegov stariji sin vrati, sve srediti i da će bogatstvo Denverovih ipak ostati u pravim rukama. Naravno, nije ni pomišljao da se Dipu može nešto desiti. Njegov sin je bio snažan, vešt i okretan i umeo je da se snađe.

Ponovo je zatvorio oči.

Dotle nasmešeno snahino lice naglo se promenilo. Oči su joj zablistale, a između lukova obrva se usekla mala bora.

Dvokrilna vrata su se ponovo bešumno otvorila i na njima se pojavio sekretar napregnutog izraza i rukama joj davao nekakve znake. Ona je, pak, pogledala u starca, ne verujući da je zaspao. U stvari, nikada nije bila sigurna u svekra. Njegove reakcije su bile sasvim neočekivane tako da je uvek uspevao da je iznenadi.

– Drejk? – iznenada je progovorio stari i “zaledio” Elizabet i čoveka na vratima.

– Ja sam, mister Denvere – javio se ovaj.

– Ne šunaj se – opomenuo ga je starac zatvorenih očiju – već daj to što imaš! Šta je u pitanju?

– Telegram, mister...
Tek tada stari otvori oči.

– Odakle?

– Iz Glendajva.

– Pročitaj, Elizabet... To je od Dipa. Žena je lagano uzela papir, a Drejk se bez reči povukao. Zatim se malo nakašljala i pročitala jasnim glasom.

“Dragi oče, nalazim se u Glendajvu. Kockar mi stalno izmiče za po koji sat prednosti. Sada idem za Majls Siti. Ako ga ne uhvatim, vraćam se.”

– Vraća se? – ponovila je Elizabet, više iznenađena nego razočarana.

– Naravno, dete moje – odvratio je Timoti Denver. – Najzad, Tajm je ubio samog sebe, zar ne? Dip ne može mesecima juriti duhove. Uostalom, potreban je meni, a i tebi... nadam se?

– Da... Tako je kako vi kažete... – promucala je žena.

Starac ponovo sklopi oči.

– Sada možeš ići po čaj – dobacio je. – Ali ga donesi kasnije... kada se ohladi.

– U redu – promucala je lagano izlazeći i vukući po tepihu dugu ljubičastu haljinu zakopčanu do grla.

Iako je Džefri Drejk čekao u hodniku, prošla je pored njega namrštena i besna. Sada nimalo nije ličila na onu ljupku lepoticu koja je još malopre ćaskala sa svekrom.

Drejk ju je pratio do sobe i ćutke ušao za njom. Čim su zatvorili vrata, ljutito ga je upitala:

– Šta je sa Kvajlom?

– Tu je. Maločas je stigao.

– Da li si mu objasnio?

– Ne! To ostavljam tebi, dušo...

– Ne zovi me tako, budalo!

Denverov sekretar bio je mlađi čovek od oko trideset godina, lepuškast, zelenih očiju i crne talasaste kose, uvek namirisane i uredno očešljane. Bio je visok i snažan tako da su mu elegantna odela koja je naručivao sa Istoka izvanredno pristajala. Inteligentan i bistar, razumeo se u poslove što je starac i nekoliko puta javno potvrdio. Međutim, mladi Drejk je bio i odličan glumac, šarmantan i ljubazan, tako da je uspeo da zarobi srce lepe Elizabete.

Iako mu se ljutito obratila, on nije odustao od pokušaja da je zagrli. Tek kada ga je nervozno odgurnula, samo se nasmešio, gotovo nečujno otvorio vrata i izašao u hodnik. Tamo se malo zadržao, a onda uveo u sobu visokog mršavog čoveka sa zatupastim cilindrom na glavi.

– To je on? – upita žena sa prizvukom podozrivosti.

– Jeste! Edi Kvajl, najskuplji revolveraš sa ove strane Misurija

– Ne izgleda baš nešto...

– Ne brini se, molim te. Jeste da je skup, ali je zato nepogrešiv.

Kvajl se bezrazložno smejučio otkrivajući snažnu vilicu i zdrave, bele zube. Imao je uzano lice, kukast nos i malu, kozju bradu koja mu je davala prilično neobičan izgled. Bio je obučen u crni kaput do kolena koji je umnogome podsećao na sveštenu mantiju i do grla zakopčan.

– Liči mi na popa... – primetila je Elizabet.

– To je samo prvi utisak – dobacio je Drejk.

Što se samog Kvajla tiče, on je mirno stajao i zadivljeno zurio u Denverovu snahu. Bio je dovoljno iskusan pa se uzdržao komentara, ali po njegovom pogledu moglo se konstatovati da ga je lepa Elizabeta naprosto "oborila s nogu".

Nekoliko trenutaka vladala je tišina...

– A oružje? – upita žena sumnjičavo.

Kvajl ćutke raskopča veliko dugme na sredini i rastvori kaput. A tu je bilo šta da se vidi...

Na jednoj strani postave bila su pričvršćena tri revolvera različitih kalibara, a na drugoj puška sa kratkom cevi i dvogled. Bio je to pravi arsenal oružja koji se, zbog Kajlove mršavosti, jedva opazio kada se "mantija" zakopča.

Drejk se zadovoljno osmehnuo, a revolveraš se okrete prema Elizabeti:

– Gospođo Denver, da pređemo na stvar – kazao je. – Znae, ja imam svoju cenu, a ona je pet hiljada dolara. Koga treba da ustrelim?

– Ostani kraj vrata, Džefri – dobacila je Elizabet sekretaru. – Ako neko naiđe...

Ovaj se bez reči udaljio.

Kvajl je hitro zakopčao kaput, dok je žena prišla toaletnom stočiću i spustila se na ljupku fotelju. Polako je uzela veliku četku i provukla njome kroz kosu kao kroz najfiniju svilu.

– Treba ubiti moga devera – kazala je, posmatrajući revolverašev lik u ogledalu. – Poslednji put javio se i Glendajva i saopštio da ide za Majls Siti.

On ju je pažljivo slušao.

– Vozom se može stići brže, jer on jaše tragom i to mu usporava kretanje. Ako ga ne stignete, mister Kvajl, imate priliku da ga sačekate. Meni je svejedno.

– Razumem!

Žena je otvorila malu fioku i izvukla jednu fotografiju.

– Ovo je on – kazala je pružajući je prema revolverašu. – To je fotografija sa našeg venčanja, ali je prilično jasna.

Edi Kvajl je nekoliko trenutaka posmatrao, a onda napravio pokret kao da će je staviti u džep.

– Ne, ne, vratite mi je! – pobuni se Elizabet.

– Oprezni ste i to mi se sviđa – odvrati Kvajl sa osmehom.

– Đavo nikada ne spava – odvratila je. – Jeste li zapamtili lik?

– Jesam – rekao je i vratio joj sliku.

– Onda, krenite odmah. Neka vam Džefri unapred isplati dve hiljade. Ostatak kada donesete dokaz.

Revolveraš se lagano naklonio, bez reči uzeo od sekretara svežanj novčanica koje je strpao pod kaput i oprežno izašao u hodnik.

– Bolje je da sada odeš – dobaci Elizabet Drejku koji je krenuo prema njoj raširenih ruku.

– Niko nas ne vidi...

– Svejedno!

– Računaj da je Dip mrtav – smeškao se ambiciozni sekretar. – Edija poznajem odavno i mogu da ti garantujem da je pouzdan kao sat.

– Videćemo – uzdahnula je Elizabet.

– Sumnjaš? – namrštio se.

– Želim samo da budem sigurna – odvratila je ustajući. – Sada moram da idem po čaj za starog..

– Elizabet? – zaustavio je. – Da li si sigurna...?

– Da?

– Mislim... sigurna si da će sve pripasti tebi?

– Hoće! – odvrati mlada žena odlučno i energičnim pokretom zabaci kosu.

– Matori mi je prilično naklonjen, to znam. Kada bude saznao da mu je poginuo i stariji sin, u potpunosti će se okrenuti meni.

– U redu, samo se pripazi; Timoti Denver je pronicljiv i lukav. Čuvaj se da te ne pročita, draga moja.

– Mene? – upita ona podsmešljivo.

– Molim te, nemoj biti smešan... Pa neće mi biti prvi put da nekog obrlatim i okrenem ga sebi. Najpre će biti očajan, ali kada mu posvetim svu pažnju, biću mu sve. Znaš, njegova najveća želja je da ima naslednika. Ako poveruje da je tako nešto moguće... stvarno ću mu biti sve.

– Šta? Ne misliš valjda...?

– To je sve, mister Drejk – odvrati mlada žena odlučno, dajući do znanja da je sa ovom temom završeno. – Mister Denver vam je rekao da ujutru donesete obračun kredita.

Drejck se ćutke naklonio i brzo izašao napolje.

Elizabeta se naslonila na vrata i nekoliko trenutaka ostala nepomična i prilično zamišljena. Najvažnije je bilo da je njen plan počeo da se ostvaruje. Uostalom, dugo je trpela i izigravala smernu ženu. Dolazio je dan potpunog

trijumfa. Biće sve njeno! Sve, zajedno, sa Džefrijem Drejkom, ako ga tada još bude želela.

* * *

U suton sledećeg dana Begum Šejlon je prošao kroz Lobo Kanjon bez smetnji. Međutim, znao je da ga Troul još uvek prati. Iako se nije pojavljivao, njegova senka nadvijala se nad Indijančev put kao kišni oblak.

Ipak je Mandan ratnik odlučio da jaše dalje. Možda će imati vremena da zametne trag tek kada stigne u Vačaki brda, ili se pak, tamo sukobi sa progoniteljima.

Predeo koji se pružao pred njim postao je sve više pust i divalj. Samo brda i pustinja i poneki ranč, tamo gde ima vode.

Šejlon je dugo mogao da trpi glad i žeđ. Njegovi gonoci mogu da uzmu ili kupe hranu uz put. Što se njega tiče, nije želeo da rizikuje.

Sve ostalo je bilo nevažno, osim njegovog cilja.

Dakle, morao je stići na vreme.

* * *

Edi Kvajl je kasno uveče sišao sa voza u Majls Sitiju.

Kasnili su dva časa, jer je šerif iz Paudervila zadržao kompoziciju. U bekstvu se nalazio bandit Kid Vajming i sve je govorilo u prilog tome da će begunac pokušati da se dohvati najbližeg puta i pobegne na jug.

Voz za Majls Siti bio je prilika za tako nešto. Ali, Kida nisu uhvatili,

iako su ga čekali, a ljudi sa zvezdom bili pritajeni u svakom vagonu. Jedin koji se preznojavao bio je Edi Kvajl, ali, na njegovu sreću, to je prošlo veoma brzo. Konačno je mirno sišao iz voza i sada se nalazio na drvenom peronu, zasut ogromnim oblakom pare iz lokomotive. Bio je miran, sa oružjem pod kaputom i malom kožnom torbom preko ramena. Uzdahnuo je pomislivši da zajedničko, nestašno dečastvo sa Džefri Drejkom i njihove lude momačke dane. Setio se kako se odjednom Džefri opametio i rešio da nastavi školovanje, dok je on terao po starom. Kasnije je čuo da mu je drug završio prava na Istoku, počeo da se bavi advokaturom i posle nekog vremena se ipak vratio na Zapad zaposlivši se kod Timoti Denvera.

Naravno, on je pošao drugim putem; pošto nije voleo da radi, a bio veoma brz i okretan, usavršio je rukovanje koltom i počeo da iznajmljuje svoje usluge. Kada je uspešno obavio date poslove ne ostavljajući za sobom ni najmanji trag, cena mu je porasla. I tako se stvari krenule...

Sa Drejkom se, pre Dickinsona, već jednom sreo. Bilo je to u Mobridžu, na severu Južne Dakote kada se Džefri nalazio u nekoj vrsti potere za Tajmom Denverom koji se danima kockao po udaljenim mestima i učestvovao u nekoliko tuča. On je po nalogu starog Denvera išao Tajmovim putem, plaćao dugove, sređivao stvari i činio sve da ne dođe do sudskih sporova.

Toga dana Drejk ga je diskretno pozvao da ga poseti u Dickinsonu. Ukratko mu je saopštio i razlog, odnosno,

rekao mu je da mlada udovica traži poverljivu ličnost koja bi za novac obavila neki prljavi posao. Naravno, on je odmah pomislio na svog starog druga i dogovor je pao.

Sada je stajao na železničkoj stanici, sa torbom punom perika, lažnih brada i brkova. I trenutno je pomoću tih pomagala skrivao svoj izgled, a onaj "pravi" bio je samo kada nije na zadatku. Naime, iz voza je izašao kao prose- di, malo poguren pedesetogodišnjak, naizgled pogubljen i rasejan. Kada se para razišla malo se zakašljao, a onda laganim korakom krenuo preko perona.

Znao je da je tek na početku i da će, kako god zna i ume, morati da sazna da li je Dip Denver dolazio u grad ili će se tek pojaviti.

Za tren je zastao i pomislio: gde bi večeras mogli da budu petorica jahača koji su kao stranci svratili u grad?

Odgovor je bio veoma lak: ili u nekoj krčmi uz piće, ili u jedinom hotelu, u krevetu. On lično, verovao je u ovo prvo.

I zaista, uskoro je ispred jedne krčme ugledao nekoliko osedlanih konja. Iznenadeno je zastao i osmehnuo se. Zar je moguće da je tako brzo na cilju?

Prišao je konjima i redom ih opipao; koža im je još uvek bila mokra, što je značilo da su stigli nedavno, najviše pre pola časa. Bez dvoumljenja je pošao ka tremu i pogledao svetleći natpis "Samson". Iznutra je čuo smeh, a čim je kročio na ulaz osetio je poznati miris znoja, duvana i jeftinog viskija.

Pre nego što je ušao, otkočio je jedan od "koltova" na levoj strani postave. Za svaki slučaj...

Onda se malo pogurio, kašljucnuo dva – tri puta i zakoračio unutra.

Čudno, pomislio je čim je ušao, nikada mu se nije desilo da tako malo traga.

Jer, Dip Denver se nalazio unutra, licem okrenut prema njemu. Da, bio je baš, on glavom! Dobro je zapamtio fotografiju koju mu je dala lepa Eliza- bet. Osim toga, lica svojih žrtava nosio je u sebi, sve dok mu ne bi postala potrebna. Tako je i Denvera odmah prepoznao, bez obzira što je bio prljav, zarastao u čekinjastu bradicu i prekriven prašinom.

Njegovi pratioci izgledali su isto, ali to za Kvajla uopšte nije bilo čudno. Znao je da su to plaćeni revolveraši koji, u stvari, žive u sedlu.

Kratko je uzdahnio i pogledao oko sebe: nalazio se u krčmi kakvih je na Zapadu bilo na stotine: nabacani stolovi, malo svetla i mnogo dima, prljava zavesa na separeu u kome se nalazio sto za kartanje.

Petorica iz Dickinsona držali su čaše u rukama, ali su sa podozrenjem odmerili svakoga ko je ušao u salun. Međutim, Kvajl im nije bio zanimljiv, pa su ga samo ovlaš odmerili. Bilo je očigledno da očekuju nekog drugog...

Kvajl je došepao do šanka.

– Ovo nije mesto za vas, oče – do- bacio mu je barmen, momak lepuška- stog lica i visokog čela.

– Kako? – trže se on i tek onda se seti da je maskiran. – Ja... nisam ja

pop, mladiću – odvratio je i nalaktio se na šank. – Ja sam mormon.

Rekavši to, odmerio je pogledom Dipa Denvera koji mu je ličio na umornog i bezvoljnog čoveka kome je dosta i potere i bezuspešnog jahanja.

– Mormoni ne piju – kazao je barmen. – Oni su pobožni ljudi...

– Ja i jesam pobožan – odvrati Kvajl prekrstivši se. – No, morao sam da svratim na čašu vode.

– Na ulici je pumpa...

Kvajl nervozno žmirnu.

– Ja sam specijalni mormon – odvratio je tiho. – Hoću da pređem u nezna-božačku veru...

– Zbog čega?

– Zbog cura.

Mladić se zabezeknu; sada je iskreno zurio u neobičnog gosta, ne znajući šta da misli. Prvo je bio ubeđen da je sedokosi stranac ozbiljan. Ali sada...

– Onda vodu? – upitao je samo da prekinе neprijatnu tišinu.

– Da! Iz one boce.. – dobaci “sveštenik” i pokaza prema viskiju.

Momak u čudu zavrte glavom. No, nije prestajao da bude ljubopitljiv.

– Odakle dolaziš, stari? – upitao je.

– Odande... – odmahnuo je rukom i pokazao prema jugoistoku.

– Pregazio si Pauder Krik?

– Vraga! – smejuljio se Kvajl. – Preleteo sam ga!

– Zar? A kako to?

– Opelješio me je jedan kockar, pa sam posle bio lak kao pero.

Momak se nasmeja.

– Kockar? Da nije...? – za tren je pošaptao, a zatim se uozbiljio i pogledao

prema ljudima iz Dickinsona. Izgledalo je kao da se nečega prisećao.

– Gdse to dogodilo? – i dalje se interesovao mladi barmen.

– Nije važno. Dogodilo se i tačka! Šta je s tim viskijem?

– Neko ovde isto traži jednog kockara – promrmljao je mladić i stavio čašu ispred maskiranog revolveraša.

– Ko? – upita on “radoznalo”.

– Oni tamo – odvrati momak i pokaza prema Denveru.

– Nadam se da to nije isti – namršti se Kvajl.

– Zašto?

– Jer hoću da ga smaknem lično. Tu prokletu varalicu! Samo, ne verujem da su isti. Kakav je taj njihov?

Barmen slegnu ramenima.

– Kažu: visok, u crnom odelu i beloј košulji, pištolji sa belim drškama.

Kvajl živnu.

– Tako? – kratko je procedio.

Mladić nije prestajao da ispituje.

– A kakav je bio tvoj? – želeo je da zna.

– Debeo, pokvaren... mali... Prava svinja!

– Tako dakle? A kako misliš da ga ubiješ? Pogledom?

– Pa... naći će se nešto. Možda će mi i Gospod pomoći.

– Hoće, ako je kalibra 45.

Kvajl nije odgovorio, jer je odsutno gledao prema Dipu Denveru i njegovim prijateljima. Jedna misao pala mu je na pamet i sve ga više obuzimala. Zato je iskapio viski ni ne trepnuvši.

– Naspri još jedan! – kratko je naredio barmenu.

Zatim je uzeo čašu i poneo je prema Denverovom stolu.

* * *

Dip nije ništa primećivao, sve dok mu tamna senka nije pala preko čizama. Bio je zamišljen, miljama daleko, kod žene koju je priželjkivao kao nikada do tada. Začudo, prvi put je počeo da razmišlja o tome koliko je njegova veza sa snahom zaista čvrsta. Sada, kada je nekoliko dana bio odvojen od nje, morao je da razmisli da li se kod nje uopšte radi o nekim osećanjima...

Podigao je pogled ispod gustih obrva i ugledao mršavog, povijenog čoveka sede kose, ali mladolikog izraza. Bilo je očigledno da nije slučajno zastao.

– Nešto si hteo? – brzo je upitao.

– Razgovarao bih sa vama.

– O čemu?

– Nasamo!

Denver se namršti.

– Ja ništa ne krijem od svojih ljudi – odvratio je bezvoljno.

– Onda ništa – odvratio je Kvajl, već spreman da se okrene.

Lukavi revolveraš postigao je šta je želeo. Denverova radoznalost bila je probuđena, a to mu je i bio cilj.

– Čekaj! – pozvao ga je Dip. – Ko si ti?

– Ni ja vas nisam pitao ko ste – slegnu Kvajl ramenima. – Ali... barmen mi je pomenuo da jurite nekog kockara...

– Video si ga? – povika ovaj nestrpljivo, ustajući sa stolice. – Ovde?

Ovaj se nakašlja.

– Nisam siguran da je on, ali...

– Šta to treba da znači? – smrknu se Denver.

– Pa... barmen je rekao da gonite tipa u crnom odelu, beloj košulji i sa koltovima sa drškama od slonovače?

– Da!

– To je prilično mršav opis – otegnuto je zaključio Kvajl. – Imate li da dodate još nešto? Ima li vaš čovek sivoplave oči? Da li jaše indijanskog mustanga?

– To je, to je! – uzviknu sin Timoti Denvera, a oči mu blesnuše. – Već sam mislio da ga nikada neću uhvatiti! Znaš li gde je sada?

– Video sam nekog sličnog ovde.

– Gde?

– U drugom salunu.

– Mi smo prošli svuda i nismo ga zatekli. Kako to da ga ti prepoznaš?

Lukavi Kajl se isceri.

– Možda sam i ja imao nešto sa njim.

– Pokaži nam! – zatražio je Denver.

– Ne pada mi na pamet – odbi ovaj.

– Kako?

– Prvo, ne želim da se nađem između dve vatre pošto je tip opasan. I to više nego što i možete da zamislite. A drugo...

– Šta je to drugo?

– Hoću nagradu za obaveštenje.

Dip ga prezrivo odmeri.

– Platiću – kazao je posle kratkog razmišljanja. – Ali, prvo da vidim da li je to on. U redu?

– Nema problema, mada je tip opasan i prilično pedozriv. Biće manje sumnjivo ako pođemo samo nas dvojica – predložio je Kvajl.

Denver se kratko dvoumio.

– U redu! – odvratio je ustajući i pritom dao znak momcima da ostanu tamo gde su. – Brzo se vraćam.

Ćutke su izašli na poluosvetljeni trem.

Napolju je sve išlo Kvajlu na ruku: konj u blizini, mračna strana ulice sve do "Prerije", opusteli tremovi u hladnoj večeri punoj zvezda...

A široka Denverova leđa su prosto mamila.

– Ako je to onaj koga tražimo – dobacio je preko ramena – dobićeš pedeset dolara.

Kvajl se u sebi nasmeja: šta je bednih pedeset dolara u poređenju sa pet hiljada koje ga čekaju? Lagano je zavukao ruku pod kaput i: kratka puška ili revolver?

Razmišljao je veoma kratko. Doduše, možda je kolt manje glasan, ali skraćena karabinka je tri puta efikasnija. Zato je lagano obuhvatio vrat kundaka i izvukao oružje.

Upravo su se nalazili u prolazu između ugla saluna i taverne "Tomson".

Dip Denver je čuo iza sebe poznati zvuk i osetio kakao ga prolaze ledeni žmarci. Zastao je, a cev Kajlove puške dodirnula mu je leđa.

– Šta hoćeš? – procedio je.

Ovaj ga uhvati za okovratnik i uvuče u mrak.

– Ne mrdaj... ili ću te razneti ovim topom!

– Šta hoćeš? Ako nameravaš da me opljačkaš...

– Ne. Nameravam da te ubijem – kazao je mirno, kao da naručuje viski u salunu.

– Pucaćeš mi u leđa?

– Meni je svejedno kako ću te ubiti – dobacio je revolveraš cinično. – Glavno je da te nema.

Denver je grozničavo razmišljao pitajući se kako da nađe izlaz iz neočekivane situacije. Kako je mogao tako da se upeca? Da naloži momcima da ga čekaju, a on lakoverno krene ka nepoznatom...

– Ko si ti, do đavola? – upitao je.

– Zovem se Edi Kvajl – predstavio se ovaj. – No, to nije važno. Žao mi je, ali moram da te ubijem...

– Edi Kvajl? – ponovio je Dip. – Čuo sam za tebe... Plaćeni ubica, zar ne? Hm... neko te je poslao... Ali ko?

– Ne odajem imena svojih poslodavaca – odgovori Kajl i maši se oružja.

– Blefiraš! – dobaci Denver. – Pucanj će čuti polovina Majls Sitija.

– Dok neko ne dođe i ne nađe te, ja ću već biti daleko. Šta je, znojiš se? Pa, verujem kako ti je. I nemoj se truditi da me uspavaš pričom. Ništa ti neće uspeti, jer nema spasa.

I zaista, ulica je bila potpuno pusta.

– A što se tiče kockara – dodao je Kvajl zatežući obarač – znam koga jurite. I kažem ti da bi bilo loše po sve vas da ste ga sustigli. To je Dok Holidej.

– Šta?

– U svakom slučaju, smrt pre ili posle zakuca na naša vrata, Denvere. Bogataš iz Dickinsona se trže.

– Dakle, i ime mi znaš? – progundao je ljutito. – Ah, da mi je znati ko ti je platio? A sada... šta čekaš? Završavaj svoj prljavi posao!

Kvajl iznenada oseti u vazduhu dim cigare. Dolazio je odnekud i za tren

mu se uvukao u nozdrve. Da li mu se to činilo ili...

Morao je da požuri.

– Zbogom, mister Denvere – kazao je ozbiljnim glasom. – Pozdravlja vas...

Nije stigao da završi. Naime, pre nego što je povukao obarač, preko glave mu je poleteo mali, užareni predmet. Napravio je blag luk i pao kraj Denverovih čizama.

Bio je to žar cigarete!

Dakle, onaj miris... Nikako nije bio slučajan.

Onda je tišinu noći narušio hladan, neumoljiv glas iz tame.

– Spusti to oružje! – naredio je neko.

* * *

Edi Kvajl je sačuvao hladnokrvnost. U svakom slučaju, nije se isplatilo da okreće cev od Denvera i gubi poziciju.

Ali, nepoznati glas je bio neumoljiv.

– Šta je, nećeš da poslušáš? – upitao je. – Više voliš da dobiješ metak?

– Ne! Ma ko da si, skloni se!

– Tvoj problem – ponovo je dobacio glas, a onda se začuo hitac.

Već sledećeg trena, kratka puška izletela je iz Kvajlovih ruku kao igračka!

Pogoditi oružje u mraku i sa tolike udaljenosti – to je mogao samo đavo u ljudskom obliku, pomisli Denver zabezegnuto. Ali, čim se pribrao, skočio je i pogodio Kvajla pesnicom u lice. Ogorčen i ljut, nije dočekao da revolveraš padne, nego je počeo da ga udara.

Kada se prvi bes stišao, iznenađeno je shvatio da je još živ. Nije stigao da pomisli na bilo šta kada se iz mraka pojavio čovek koji je pucao. Bio je to visok čovek u crnom koji je u ruci držao "linkoln" sa belom drškom.

Dok Holidej!

Bila je to noć puna iznenađenja. Čovek za kojim se danima vukao sada se pojavio i spasao mu život! Da li je znao koga spasava? Ili je to za njega bilo svejedno? Da li će ga prepoznati?

Pucanj nije ostao nezapažen.

Prvi su izleteli Denverovi momci iz "Samsona", a onda i neki gosti iz "Prerije".

– Šta se desilo? – pitao je trbušasti čovek sa zvezdom na kaputu. Tako brzo se stvorio iza Denvera i Doka da se činilo kao da je iznikao iz zemlje.

– Ko je taj dole? Da li je mrtav?

– Nije! – odvratio je Dip.

– Nije? A zašto onda leži?

– Prestravio se.

– Od čega?

– Od moje ruke, šerife! Bila je to šala, mi smo prijatelji iz Dickinsona.

– A ko je pucao?

– Ja – odazva se Holidej. – Slučajno...

– Čudni odgovori... – mrštio se debeljko. – Jedan pada od straha, drugi puca bez veze, a meni se pričaju bajke...

– Šerife – dobaci Holidej učtivo – nikome se ništa nije desilo i mislim da ne treba praviti gužvu. Najbolje će biti da se razidemo.

Čuvar ga je zainteresovano odmerio, a onda zaključio da je nepoznati džentlmen u pravu.

– U redu – prihvatio je. – Razidite se! – naredio je okupljenim ljudima.

Radoznalci su se bro razišli i pored revolveraša koji je ležao, u mračnom prolazu ostali su samo Holidej, Dip Denver i njegova četiri čoveka.

– Ovoga odnesite u sobu – naredi Denver svojim ljudima pokazujući na Kvajla. – Prvo ga osvestite, a onda ga držite na oku.

Momci bez reči poslušашe i uskoro dva čoveka ostadoše sami.

– Čini se da niste ni bežali od mene – javio se Dip.

– Nikada ne bežim – odvratio je Džordžijanac. – Tu sam. Šta je na redu?

Ovaj slegnu ramenima.

– Ništa ne shvatam. Nije mi jasno otkuda ste se stvorili ovde baš u odlučujućem trenutku?

– Slučajnost – odvratio je Dok. – Možda ste primetili da u životu mnogo toga zavisi od slučaja.

– Na moju sreću... – uzdahnio je Dip. – Ovaj... drugi deo potere će verovatno stići u zoru. Sačekaću ih i raspustiti. A onda se vraćam u Dickinson, živ i zdrav.

Holidej je ćutao.

Ramena Dipa Denvera bila su čudno opuštena, a glas bezbojan. Činilo se da razmišlja o nečem sasvim drugom. Možda baš o tome čije je uputstvo sledio Edi Kvajl kada je došao čak ovamo kako bi ga likvidirao.

Ko je mogao da zna gde se nalazi, osim onih najbližih?

Ko?

I ne sačekavši da Dok kaže bilo šta, mahnio mu je rukom u znak pozdrava i krenuo prema "Samsonu".

Soba u kojoj se nalazio bila je u mraku. Nije ni palio svetlo. Prijalo mu je da sedi u tami i lagano ispija bocu brendija.

Dole, u prizemlju "Prerije" ljudi su tek počeli da izlaze u noć. Ali, njemu se nije ostajalo. Uprkos stolovima za kockanje i raspoloženim igračima, pošao je u sobu.

Promena mesta nije mu donela ništa interesantno. Naime, Kansas, Teksas ili Kolorado nisu se mnogo razlikovali od Montane ili neke druge države na zapadu. Ako su predeli i bili drugačiji, ljudi i njihove naravi bili su svuda isti. Ovde je jedina promena bila to što ga ljudi nisu poznavali ili što je samo mali broj njih znao, odnosno čuo za njegovo ime.

A to je bilo pravo olakšanje.

U jednom trenutku čuo je bat koraka u hodniku, otvaranje susednih vrata, a zatim trupkanje čizama u susednoj sobi. Dvojica, pomislio je, i odjednom, bez ikakvog vidljivog razloga, osetio da ga obuzima neki osećaj pojačanog opreza. Zatim je ugledao kako mutna svetlost prodire u tamu noću i začuo škripanje prozora. Posle toga javio se nečiji grub glas.

– Hej, zatvaraj to! Hladno je!

– Samo malo, ovde je zagušljivo kao u štali.

Dok otpi gutljaj brendija i nastavi da osluškuje. U ovoj divljoj zemlji gde je

život često zavisio od beznačajnih pojedinosti, valjalo je znati šta se događa u susednoj sobi. I zato je sa dosta pažnje osluškivao malo prigušene, ali ipak jasne glasove.

– Sve je tu – kazao je onaj koji je otvorio prozor.

– Kad samo pomislim na sneg i vetar...

– Snega nema – odgovorio je prvi glasno tako da je Holidej mogao da ga čuje bez ikakvog naprezanja. I možda bi i prestao da se bavi razgovorom iz susedne sobe da mu pažnju nisu privukle sledeće reči:

– A Indijanac? Dokle ćemo da mu gledamo u pete?

– Dok bude trebalo.

Dok ispi ostatak brendija i odmah pomisli na ono što se nedavno desilo u Kripl Kriku...

– Ovde je sve što nam treba za dva dana – nastavio je prvi glas. – Kafa, sušena govedina, duvan, pasulj, čuturice sa vodom, kutija sa mecima...

– A cebad?

– Imamo četiri!

– Oh, trebalo bi mi baš dva puta toliko! Srećom, uzeo sam krzneni kaput. Malo je iznošen, ali će moći da posluži.

Zatim je nekoliko trenutaka vladala tišina.

– Kada krećemo?

– Rano ujutru. Za dva dana vratićemo se kao milioneri.

– Zaista?

Do Holidejevih ušiju doprlo je zadovoljno cerekanje. Očigledno da je razgovor o bogatstvu povratio raspoloženje onom zimogrožljivom. Onda je

opet zavládala tišina, a zatim se čulo škripanje kreveta.

– Hej, zar nećemo dole? – upitao je zimogrožljivi.

– Gde?

– U salun!

– Potrebno nam je dosta sna, Pajk. Holidej je tako saznao ime jednog suseda.

– Ne brini za mene. Ja ću otići na pola sata, samo da...

– Ne ideš ti nikuda! – odsekao je onaj drugi, očigledno naredbodavac.

– Do đavola, Kede, pa stalno sam mislio samo o tome! Da sednem u gužvu, popijem koji viski i pošteno zagrim neku žensku...

– To ćeš kada se vratiš.

– Ja nisam klinac! – pobunio se ovaj.

– Ne brbljaj! Neću da ti se razveže jezik, pa da laneš i ono što ne treba. Razumeš?

– Prokletstvo! Toliko sam čekao da se dokopam krčme i grada, a ovamo... Čuj, Troule, mogu da izdržim još dan i noć, ne računajući ovu. Posle ću da se ogrejem sa bar dve cure u postelji i onda...

Onda je zavládala tišina, a posle izvesnog vremena svetlost je prestala da probija tamu noći. Još uvek sedeći u fotelji, Holidej zapali jednu od svojim mirišljivih cigara i zatvori oči.

U oblacima dima iskrsnulo je ponosno lice Beguma Šejlona.

Dileme nije bilo: ljudi iz susedne sobe gonili su Indijanca. Odmah zatim setio se i imena koje je Šejlon pome-
nuo: Kedever Troul.

* * *

Jahač na najvišoj steni pogledao je prema brežuljcima koji su se, gledajući na zapad, gubili u modrini novog dana. Na desnoj strani reka Šoni Krik je lenjo vijugala, gubeći se u daljini. Tamo dalje u dolini, nizali su se veliki moćni kaktusi koji su podsećali na okamenjene vojnike na večnoj straži.

Sa leve strane pružao se Kanjon kojota.

Begum Šejlon potera vranca padinom: iako je išao lagano, pod kopitama životinje počelo je da se odronjava sitno kamenje koje je sa sobom povlačilo prašinu i sasušeno granje.

Pregazio je reku na najužem delu i neko vreme išao uzvodno kako bi izbio na kamenito tle gde se tragovi nisu mogli lako naći.

Naravno, nije gajio iluziju da će Ke-dever Troul odustati. Naprotiv, bio je ubeđen da će ga stići kad tad. Ali, to nije mogao da promeni. Pomislio je na noć koja nailazi, noć punog meseca koja će označiti kraj njegovog puta.

Pogledao je u nebo. Nekoliko lešina prhnulo je iz doline koju je polako napuštao. Znao je da ih je nešto uznemirilo...

Već drugi put toga jutra izvukao je "kolt" kao da još uvek nije mogao da poveruje u gorku istinu: naime, ostala su mu još samo dva metka!

Ostatak je potrošio usput loveći divljač kako bi se prehranio.

Sada je imao samo dva kuršuma i nož za pojasom. Ništa više!

Izašao je na drugu obalu, obrisao tragove, a onda se u luku vratio na-

zad. Hteo je da proveri da li ga neko prati ili su se, pak, grabljivice uplašile nekog prerijskog mesoždera. Išao je lagano vodeći konja za uzdu: izvanredno razvijena čula, a posebno oštar vid omogućavali su mu da otkrije svako kretanje po žutom tlu ili grmlju.

Pribijen uz kamene ploče naslagane jedna na drugu, Šejlon je zaključio da je njegova prednost svedena skoro na nulu. Bili su mu za petama, tako blizu da mu se činilo kako im oseća dah...

Njegova prednost u vremenu istopila se, jer je vranac koga je jahao polako, ali sigurno malaksavao. Životinja je dala sve od sebe, ali put je bio suviše iscrpljujuć.

Bio mu je potreban konj.

Onda mu se učinilo da mu se sreća osmehnula. Naime, potera se izgleda razdvojila i krenula obema obalama Šoni Krika. Obalom na kojoj se on nalazio, jahao je mršavko klempavih ušiju u dugom zakopčanom kaputu. Preko jabuke sedla držao je pušku, verovatno zategnutog oroza.

Umesto da gleda pred sebe, jahač je kružio pogledom ivicama stenjaka. Sigurno ga je tako savetovao sam Troul. Taj lisac je znao šta može da očekuje: jer, po ovakvom terenu tragovi na tlu bili su varljivi. Trebalo se pouzdati samo u oči.

Nečujno kao puma, Mandan se sa glatke površine stene prebacio na peškoviti deo. Sada je mogao samo da čeka.

Dole, Pajk Most kao da je uhvatio Indijančevu misao. Njegov konj je zastao i nekoliko puta zatresao grivom. Lupež je podigao glavu i stavio kun-

dak pod mišku. Onda je pogledao na drugu stranu, ali Troula nigde; kao da je propao u zemlju.

– Do vruga, gde se izgubio? – glasno se zapitao Most. Odmah potom obuzela ga je drhtavica: ovoga puta nije bilo od hladnoće, nego od iznenadnog saznanja da je sam. A dogovorili su se da budu blizu i da se vide...

Begum Šejlon mu se približavao, idući kao senka od drveta do drveta. Sve u njemu bilo je zategnuto ka struna; nervi, mišići pa čak i misli.

Predeo je prekrila neobjašnjiva tišina.

Iako nije znao sa koje strane, Pajk Most je predosećao opasnost. Razmišljao je da li da nastavi dalje ili skrene prema reci. Još jednom se dobro zagledao nadajući se da će spaziti Troula. I opet ništa...

A onda... Kao da je tačno iznad sebe osetio nečije prisustvo. Bilo je to nešto što se nadnosi nad njim i pretilo da ga zgrabi za vrat.

Naglo se okrenuo, baš u trenutku kada mu je u susret poletelo snažno i mišićavo Indijančevo telo. Nije stigao da okrene pušku, pošto je odmah zatim osetio žestok udar i sleteo sa sedla na zemlju.

Otkotrljali su se nekoliko metara u stranu: počela je borba, ali je u tom nerazmrsivom klupku punom udara, uzdaha i borbenih zamaha Begum Šejlon bio neuporedivo jači. I uskoro su se oba Indijančeva kolena našla na Pajkovim mišićima. Mladi ratnik je s prezirom odmerio protivnikovo blede lice. Začudo, u očima mu se nije mogao prepoznati blesak smrti.

– Šejlonu je potreban konj – kazao je kratko.

– A ja? Ubićeš me...?

– Mandan ratnik nije ubica – kazao je, istrgao Pajkov revolver i bacio ga među stene. Zatim mu je vešto skinuo opasač i stavio ga sebi na bedra. Ništa ne govoreći, lagano je ustao.

Onda se sa strane začuo jasan šum; iako je reagovao munjevito i dohvatio svoj kolt, Šejlon se već nalazio na nišanu.

Avetinjsko lice Kedevera Troula izronilo je iz žbunja poput duha. Cev puške bila je uperena tačno u Indijanca: i nije nimalo podrhtavala, iako je lupež polako prilazio.

Most se podigao na laktove i odahnuo.

– Do đavola, gde si bio? – povikao je ljutito. – Ovaj crveni pas zamalo me nije...

– Ubio? – podsmehnu se Troul. – Pa, nije baš tako izgledalo.

Mandan je ćutao i posmatrao. Sada mu nije ni palo na pamet da se obračunava, što bi u drugim situacijama i učinio. Za njega je najvažnije od svega bilo da stigne živ u Vačaki brda.

– Dobro si to izveo, Pajk – dobacio je Troul.

– Izveo? – ponovi ovaj zapanjeno otresajući prašinu sa odela. – Šta time hoćeš da kažeš?

– Pa... poslao sam te kao mamac.

– Štaa? I to mi sada govoriš?

– Da sam ti rekao ranije, bio bi sumnjiv... Ovako si to baš lepo izveo.

– Izveo? Mogao mi je vrat slomiti kada je onako skočio!! Mogao me..

zaklati! Mogao je... grom i pakao, gde si ti bio sve vreme?

– Iza tebe.

– I sve si video?

– Naravno! Trebalo je da budem siguran da li smo mu blizu ili je uspeo da umakne. Pretpostavljao sam da će mu trebati odmorniji konj. I nisam se prevario.

– Pakao! – huktao je Pajk Most.

– Od sada se ne odvajam od tebe! Ni za živu glavu!

– Više neće biti opasnosti – kazao je i puškom pokazao Šejlonu da podigne ruke. – Najbolje je da krenemo zajedno, Indijanče – dobacio je.

– Kuda?

Troul se iskezio kao da je čuo dobar vic.

– Znaš ti dobro kuda – rekao je. – Kod mene ne vredi da se praviš lud.

Lice mladog Mandan ratnika bilo je potpuno bezizražajno.

– On te ne čuje – dobacio je piskavo Most.

– Čuje – potvrdio je Troul. – Meni je dosadilo da celim putem buljim u zemlju i pratim tragove. Ovako je lakše, Mandan.

– Šejlon ne razume – odvratio je Indijanac.

– Krenimo! – naredio je Troul. – Mene tvoje groblje ne zanima, već samo neke sitnice u njemu.

– Beli čovek tamo ne može da uđe – usprotivio se Šejlon.

– Zašto?

– Veliki Duh to ne dozvoljava.

– A ja ti kažem da se ne bojim tog duha – kazao je lupež. – Ako se pojavi, puškom ću ga po zubima!

– Beli čovek je lud. Mandan ga neće povesti.

– Moraće.

– Mandan samo može umreti.

– Znam i to. Ali, ti nemaš mnogo vremena, Indijanče. Znam da moraš stići živ. A pošto si jedina osoba koja zna ulaz u grobnicu, ići ćemo sa tobom.

– Beli čovek ne može tamo – tvrdo glavo je ponovio Šejlon.

– Tvrđ je kao mazga – dobacio je Most i okrenuo se prema svom partneru. – Uzalud ga nagovaraš, Kede. Ništa ga neće ubediti da promeni mišljenje.

– Onda ćemo čekati da se predomisli – slegnu Troul ramenima.

– Ugrabiće priliku da nam pobegne! Troul se ponovo iscerio.

– Baš si se nagutao straha, Pajk – rekao je. – Ali ako misliš da je toliko opasan, prostreli mu jedno koleno i sve će biti u redu.

Pajk Most klimnu glavom.

– Ta ti je dobra – dobacio je. – Ja bih mu smrskao oba!

– Može da iskrvari – konstatova Troul posle kraćeg razmišljanja. – Ako se to desi, onda neće moći da jaše. Zato samo jedno, Pajk!

Ovaj je otkočio pušku, bolje je namestio i nanišanio.

– Beli čovek sa ušima kao u zeca ne bi trebao da puca – polako je izgovorio Mandan..

Nastao je tajac.

Most je skrenuo pogled prema Troulu, ne shvatajući.

– Šta on to priča? – upitao je.

– Zagovara te – podsmehnuo se lupež. – Ako ga počneš slušati, skoćice ponovo na tebe i zaklaće te.

– Vraga! – ljutnuo se Most i ponovo nanišanio.

– Ja sam rekao – odvratio je Šejlon i podigao ruku. – Ovo je zemlja mojih predaka! Begum Šejlon ne može umreti!

– Videćemo! – razbesneo se Most i opalio. Međutim, uradio je to brzopleto i promašio.

– Ja sam rekao! – podrugnuo se Mandan neustrašivo i prekrstio ruke na grudima.

– Daj ja ću! – odgurnu ga Troul i podiže cev. No, još jednom je pogledao nepomičnog Indijanca i pokušao da ga ubedi.

– Nije mi jasno kako ćeš biti čuvar svete grobnice ako si ćopav ili blizu smrti? – dodao je. – Zar se nećeš predomisliti? Dajem ti još jednu šansu!

Ali, Mandan je ćutao i gledao ga direktno i bez straha. U njegovim sivim, olovnim očima mogao se pročitati samo beskrajni prezir.

– Beli čovek sa glavom mrtvaca je pokvaren kao i meso koje je davao mojim ratnicima od kog su se razbojjevali i umirali...

– Bolje zaveži, Indijanče. Ja čekam tvoj odgovor.

Mandan je gledao nekuda preko njegove glave i kao da se nečemu osmeđivao. Da li je to bila neka molitva pred pucanj? Ili posebno obraćanje Manituu?

– Pucaj, Kede! – dreknuo je Most.

– Dobro došao, "Munjevita ruko" – pozdravio je Šejlon nekoga iza njih.

– Mandan nikada neće zaboraviti da si mu dva puta spasao život.

Pajk Most se namršti.

– Zar je poludeo?

– Blefira – zaključí Trouli namršćivši se i poče da pritiska okidač. – Misli da ćemo nasesti na taj stari trik...

– Nije trik! – odjeknu iza njih glas poput zveketa noževa.

Pajk Most se zagrcnu.

* * *

– Bacite oružje!

Troul je prebledeo i očigledno se kolebao. A onda...

– Na njega, Pajk! – povikao je okrećući se.

Pogledali su prema zaravni na kojoj je poput spomenika, stajao sivi ždrebac, a na njemu čovek u crnom.

Kako se tu stvorio?

Kako je moguće da ga nisu ni čuli ni zapazili? Prikrao se poput sablasti dok su se oni natezali sa Indijancem...

Kedever Troul je padajući potegao revolver, dok je Pajk Most unezvereno skrenuo cev na tu stranu.

Čovek iz Džordžije je malo podigao ramena tako da su mu se krajevi plašta razgrnuli i otvorili put niklovanj cevi legendarnog "linkolna".

Sevnulo je, pa odmah zatim zagrmelo! Šejlon je izbrojao tri pucnja; dva je opalio Holidej, a jedan Troul. Onda je odjeknuo i četvrti. Taj je stavio tačku na lupežovu borbenost odbacivši mu revolver nekojiko jardi dalje, u gušći.

Zatim se sve umirilo.

Pajk Most je po drugi put toga dana ostao bez puške, a Troulova šaka je neznatno krvarila.

Čovek u tamnom odelu poterao je konja napred.

Šejlon se nije potrudio da pokupi izbijeno oružje. On je gledao u Holideja i čekao. Iako mu je lice bilo potpuno mirno, u očima mu je blesnulo nešto nalik na poštovanje i divljenje.

– Da li je put “Munjevite ruke” isti kao i moj? – upitao je glasno.

– Naravno da nije – odvratio je koc-
kar i sjahao. – Slučajno sam čuo razgovor ova dva lupeža u Majls Sitiju.

– I pošao si za njima da mi pomogneš u nevolji.

– Recimo da sam pošao da ih onemogućim da učine zlo.

– “Munjevita ruka” je prijatelj Indijanaca – kazao je Šejlon.

– “Prijatelj” je velika reč. Mnogo puta sunce obiđe svoj krug pre nego što se to dokaže – odgovorio je Dok.

– U svakom slučaju, nisi neprijatelj. Šejlon to neće zaboraviti.

Pogledao je u nebo kao da procenjuje vreme koje mu je ostalo do Vačaki bregova. Po njegovom izrazu se činilo da ga ima dovoljno. Onda je skupio sve konje i za sebe odabrao onog Troulovog. Zadržao je i rezervnog, sa hranom i ćebadima. Preostala dva je nameravao da potera malo dalje i pusti u preriju.

– Moj put je tamo – pokazao je rukom na sever. – Hoće li “Munjevita ruka” da mi pravi društvo?

Bila je to čast koju pre Holideja niko nije doživeo. U stvari, Šejlon ga je pozivao da zajedno odu do grobni-

ce. Ako je i imao hiljadu izgovora da odbije njegovo društvo, sada su se oni istopili kao sneg na suncu. Odbiti tu ponudu, bila bi uvreda koju bi Mandan do kraja života nosio u srcu.

– U redu. Samo deo puta – kazao je.

– Ono dalje te ne interesuje? – upitao je Šejlon.

– Rekao sam ti već...

Troul je trljao svoju povređenu šaku, slušao razgovor i naprosto kipteo od besa.

– Ko si ti? – upitao im je shvativši da stranac odlazi sa Indijancem.

– Ko sam ja? – ponovi Dok mirno. – A zašto te to interesuje?

– Zato što hoću da zapamtim tvoje prokletito ime kako bih mogao da te gonim do kraja života! – procedio je ljutito, gušeći se od mržnje.

– Možda bi ti to preselo – dobaci Džordžijanac, a na licu mu zatitra nešto slično osmehu. – Ali, ako ti je toliko stalo, reći ću ti. Ja sam Džon Henri Holidej, mada me svi zovu Dok Holidej.

I Troul i Most su zapanjeno zurili u njega ne izgovarajući ni reč.

I dok su se jahači lagano udaljavali sa njihovim oružjem i konjima, Pajk Most se na kolenima dovukao do Troula.

– Šta sam ti rekao? – zaškripao je izmenjenim glasom. – Sada imamo i prokletog revolveraša na vratu! Mislim da je bolje da odustanemo!

– Budalo! – obrecnu se Troul sa prezirom u glasu. – Tek sada sam odlučio da nastavim! A ti možeš da odeš ako si napunio gaće.

– Kako? – smrknu se Most. – Ska-kućući na jednoj nozi?

– Znam jedno mesto gde nas čekaju konji i oružje, ne brini.

Most sa uzdahom osmotri okolni predeo.

– Čini se da si dobro udario glavom – promrmljao je. – Ja ne vidim ništa osim kaktusa, stena i brda. Da to mesto nije pod zemljom?

– Ti ćeš biti pod zemljom ako se ne podigneš i počneš da hodaš! – ciknu Kedever Troul, koji se posle kratkog šoka brzo povratio. – Uspećemo ako me slušaš, videćeš!

Most klimnu glavom, mada je prvi put otkako su zajedno, bio iskreno ubeđen da Troul nije u pravu.

* * *

U velikoj spavaćoj sobi Timotija Denvera u Dickinsonu utrnula je sveća.

Starac je legao prilično kasno; naime, toga dana je očekivao telegram od Dipa, ali je sve bilo uzalud. Mimo običaja zadržao se duže u trpezariji posmatrajući snahu i nešto razmišljajući. No, po izrazu njegovog lica niko nije mogao dokučiti o čemu se radi.

Elizabet je ponela sveće u sobu i sačekala da stari legne. Onda je namakla zavese, ugasila svetlo i tiho i oprezno se prošetala po sobi.

Posluga se povukla u svoje odaje, a ona je otpustila sobaricu oko sat ranije. Vodila je računa o tome da sve bude u redu pošto joj je Drejk napomenuo da bi Edi Kvajl mogao stići večernjim vozom.

Tiho je uzdahnula i otvorila prozor da se nadiše svežeg vazduha. Lampa na noćnom ormariću prigušeno je svetlela, a sve okolo je mirisalo na jak, razdražujući parfem, svojstven ženama površnog ukusa.

Raščešljala je kosu i svukla haljinu, ostajući u dugoj, prozirnoj spavaćici. Zadovoljno je pogledala obrise svoga tela u ogledalu i jedva primetno se nasmešila.

Onda je začula tiho kucanje na vratima: tri puta u jednakim vremenskim razmacima. Bio je to Džefri Drejk, a kucanje njihov ugovoreni znak...

Polako je odškrinula vrata, međutim, nije uspela da izdrži pritisak. Trenutak kasnije, našla se u njegovom zagrljaju obasipana poljupcima.

– Ali... matori još nije zaspao – pre-korevala ga je, teško dišući.

Drejk ju je uzeo u naručje i zajedno sa njom se sručio u postelju. Brzo je ostala bez odeće i čudno se osmehnula.

– Ludače... – šapnula je grleći ga. – Zar ne možeš da se strpiš?

– Ne – odvratio je Drejk otkopčavajući košulju. – Dosta mi je matorog, posluge, iskradanja iz sobe, svega...

Ipak, nekako je uspela da ga odgurne od sebe i da se zavuče pod pokrivač.

– Šta je sa Kvajlom? – upitala je poslovnim glasom.

– Ne znam – odvrati Drejk dureći se. – I zašto sada govorimo o Ediju, dušo?

– Zato što je on početak mog plana. Ako je uklonio Dipa, sve će biti jednostavnije i lepše.

Drejk ustade i poče nervozno da šeta po sobi. Osim toga, jedino je na taj način mogao da stiša uzbuđenje koje ga je obuzelo. Za trenutak je pogledao njenu kosu rasutu na jastuku i ugrizao se za usnu: tako opuštena lepa i poželjna, za tren mu je poličila na biće iz samog raja.

Onda je dunuo u plamen lampe i soba je utonula u tamu.

– Šta to radiš? – upita Elizabet ustajući.

– Dolazim kod tebe – dobacio je prilazeći.

Odmah zatim snažno ju je zgrabio i strasno poljubio.

– Budalo... – smejuljila se. – Zar...

Ali, prekinulo ih je kucanje koje nije dolazilo sa vrata. Prenuli su se i tek posle nekoliko trenutaka shvatili da neko kuca na prozorsko okno.

– Ko bi to mogao biti? – upitala je uplašeno.

– Ne znam. Da nije neko od posluge?

– Posluga ne kuca na prozor – odvrtila je i brzo potražila ogrtač. – Skloni se negde dok ne pogledam ko je...

– Da nije Kvajl? – upitao se Drejk.

– Kvajl? Oh, da, stvarno bih volela da je on...

Kresnula je šibicu i ponovo upalila lampu. Za to vreme Drejk se sklonio iza velikog sanduka u uglu.

– Imaš li revolver? – upitala je preko ramena.

– Nemam!

Ona je oprezno prišla prozoru, lagano otvorila jedno krilo i pogledala u noć. No, napolju je bilo suviše mračno.

– Gospodo Denver?

Uplašeno se trgla.

Čovek je stajao malo ispod nje, uz sam zid. Tek sada, kada su joj se oči navikle na tamu, poznala je šešir i kaput zakopčan do grla. Bio je to Edi Kvajl!

– Mogu li da uđem? – upitao je tiho.

– Da uđete? Da, ali... Niko vas nije primetio?

– Ne...

– Onda požurite!

Okrenula se i rukom pokazala Drejku da može da izađe iz skloništa. Sa druge strane, Denverov sekretar je odmah zaključio o kome se radi.

– Jesi li ti to, Edi? – upitao je.

– On je... Vratio se! Nadam se da je doneo dobre vesti.

Onda su se u hodniku začuli tihi koraci. Potom je Elizabet odškrinula vrata i Kvajl je već bio u sobi.

Revolveraš je ušao prilično komotno. Umesto da zastane i pozdravi se sa Elizabet, uputio se prema stolu i uz uzdah se sručio u fotelju, sa bisagama preko ramena.

– Šta se desilo, Ede? – upitao je Drejk prilazeći. – Da li je sve u redu?

Ovaj pogleda prema otvorenom prozoru.

– Najpre bih nešto popio – progundao je, bacivši šešir na postelju.

Elizabet je zaustila da ga iskritikuje, ali se uzdržala. Željno je čekala odgovor na pitanje koje ju je najviše interesovalo tako da je sve ostalo bilo manje važno.

– Jesi li uspeo? – upitao je Drejk.

Opet bez odgovora.

Sekretar se usiljeno osmehnuo i pogledao u Elizabet koja je donosila kristalnu bocu sa viskijem.

– Nešto nije u redu? – upitala je bojažljivo, stavljajući bocu pred revolveraša.

Kvajl potegnu nekoliko “dobrih” gutljaja.

– Mora da si uspeo, Ed? – dobaci Drejk nestrpljivo. – Razumem da si umoran od puta, ali... Zar ne shvataš koliko je Elizabet nestrpljiva?

– Shvatam – odvrati Kvajl mirno.

– U pitanju su velike pare, zar ne?

Mlada udovica i Denverov sekretar izmenjaše poglede.

– Šta to znači? – upitao je ovaj.

– Hoću da vidim moje tri hiljade.

– Hej... Znači li to da je sve u redu?

– Pa...

– Zar nemaš poverenja u mene, Ede? Nas dvojica se znamo godinama, zar ne? Jamčio sam za tebe kod Elizabet i...

– U redu, u redu – prekide ga Kvajl mirno. – Nemoj da se žestiš. Dakle, ja sam svoje uradio. Po vašem nalogu ubio sam Dipa Denvera.

– Ubio? – ponovila je mlada žena uzbuđeno. – Da li ste sigurni u to?

– Imam dokaze.

– Koje?

Revolveraš zavuče ruku u bisage i iz njih izvadi opasač.

– Prepoznaješ li ga? – upitao je.

– Njegov je – potvrdi Elizabet hitro.

– Ali... možda ste ga ukrali?

Kvajl se iscerio.

– Imam i ovo – dodao je i izvukao Dipov šešir.

Žena preblede i ustuknu. Šešir je poznala odmah i sada više nije bilo sumnje: posao je obavljen, jer Dip sigurno ne bi dozvolio da mu neko skine šešir.

– To i jesu i nisu dokazi – kazala je.

– Možda ste ga naterali da vam sve to preda i ostavili ga u životu?

Kvajl se i dalje smejučio.

– Vidim da ste nepoverljivi, gospođo. Ali, nija važno... računao sam na to.

– Da?

– Pa sam doneo najbolji dokaz što postoji. Ovde je, u bisagama.

– A to je?

– Njegova glava!

Žena se uhvati za Drejka, ne verujući sopstvenim ušima.

– Šta ste rekli? – upitala je drhtavim glasom.

– Rekoh da sam mu odsekao glavu kao dokaz. Hoćete li da vam pokažem?

– Ne... – odbila je ona okrenuvši se.

– To je nemoguće...

– Ja samo obavljam svoj posao, gospođo Denver – odvrati on pošto je ustao i lagano prišao prozoru. – Platili ste mi da ubijem vašeg devera i ja sam to učinio. Da li je trebalo da ga dovedem živog?

– U redu, ne viči toliko, Edi! – opomenuo ga je Drejk. – Odmah ćeš dobiti ostatak novca. Idem da ga donesem....

– Zar nemaš kod sebe? – upita Elizabet iznenađeno.

– Kod sebe? – ponovio je. – Mislim da nemam...

Ona pokaza prema toaletnom stočiću sa ogledalom.

– Onda je u mojoj fioci sa desne strane.

Drejk pride i hitro izvuče fioku. Nekoliko trenutaka je nepomično stajao, a onda podigao glavu i pogledao mladu ženu.

– Ovde ga nema... – jedva čujno je procedio.

Ona se ljutnu.

– Šta je sa tobom, Džefri? – dobacila je i krenula prema njemu. – Zar ne vidiš ništa?

Drejk je video sasvim dobro: u maloj fioci ispod maramice, nalazio se damski revolver!

Prozreo je ženinu nameru, ali... on to jednostavno nije mogao da učini; bar ne Kvajlu, čoveku za koga su ga vezivale mnoge uspomene iz detinjstva i mladosti.

Ali, Elizabet ga je odgurnula u stranu i njena majušna prozračna šaka obuhvatila je zlatnu dršku "deringera". Nije oklevala ni tren, već se okrenula prema Ediju Kvajlu sa uperenom cev!

Revolveraš nije bio suviše iznenađen.

– Da li je to ostatak nagrade? – upitao je.

– Tako nekako – odvratila je ona odlučno. – Ne bih želela da mislim na to u kojoj ćete se krčmi i sa kojom devojkom izbrbljati, mister Kvajle.

Ovaj nije odmah odgovorio. Samo je pogledao u Drejka, ali ovaj je spustio oči.

– Vi ste jaka žena i uporna žena – dodao je revolveraš, cinično odme-

ravajući mladu udovicu. – Kako ćete objasniti pucanj i leš?

Nije se zbunila.

– Pa... Drejk će mi biti svedok da ste provalaili u kuću – kazala je. – S obzirom da vas zakon verovatno negde traži...

– Na sve mislite?

– Naravno! Sada se odmaknite od bisaga, a ti, Drejk, izvadi glavu i... pa skloni je negde.

– Nema tu nikakve glave – dobaci Kvajl.

Denverov sekretar se namršti.

– Nema? Šta sada to znači?

– To što sam rekao, Džefri.

– Pa onda...?

– Dip Denver nije mrtav!

Već sasvim bleđa, Elizabet mu pride na korak dva. Prkosno je podigla glavu, a lice joj je bilo izobličeno od mržnje i gneva. Bio je to trenutak kada je mogla da puca bez dvoumljenja.

– A šešir? Opasač? – procedila je tiho.

– Pozajmljeno, gospođo Denver.

– A Dip? Gde je?

– Tu je, pred vratima...

Džefri Drejk nervozno odmahnu glavom; naravno, on nije verovao u Kvajlove tvrdnje i bio je ubeđen da blefira. Zato je otvorio bisage i tamo, osim prljavog veša i jednog smotanog ćebeta, nije našao ništa.

– Ovde stvarno ništa nema – kazao je tiho.

– Šta to znači? – upitala je žena.

– Da li ti je Dip bolje platio, huljo? Džefri, pa ti si za njega jamčio! A on? Izdao nas je!

– Smiri se. Ubeđen sam da igra neku igru!

– Igru ne igram ja, prijatelju. Samo da znaš, sve što smo razgovarali ovde, neko je čuo.

– Zato si govorio glasno? – dobaci Drejk okrećući se. – Kaži ko je bio? Dip?

– I on.

Elizabet Denver je izgledala kao da će se onesvestiti.

Džefri Drejk je posegao za opasalom koji je Kvajl izvadio iz bisaga. Hitro je okrenuo oružje prema vratima računajući da će pucati na prvog koji bude naišao. Ali, potpuno je zaboravio na prozor...

Tamo se, kao izniklo iz tame, pojavilo smrknuto lice Dipa Denvera.

Istovremeno kada se na vratima pojavio šerif Rajdler, Drejk je pritisnuo obarač. Ali, samo tren pre, začuo se pucanj i on je zastao pogođen u leđa. Nekoliko sekundi se teturao tamo – amo, a onda ispustio oružje i pao na kolena.

Odmah iza Rajdlera iskrsnuo je Timoti Denver, ozbiljan i namršten, stariji bar nekoliko godina. Kada ga je ugledala, Elizabet je ustuknula, ispustila "deringer" i zanela se kao da će pasti u nesvest.

Dip Denver je ćutke opkoračio prozor i ušao u sobu; za to vreme Edi Kvajl se lagano iskrao u hodnik. Pro-lazeći pored Džefrija Drejka, samo je pogledom okrznuo nepomično telo svog nekadašnjeg prijatelja. Sa njim je sve bilo gotovo i Edi jedva primetno uzdahnu..

– Čuli smo sve – začuo se odlučni glas šerifa Rajdera. – Zbog podstreki-vanja na ubistvo...

Timoti Denver je podigao ruku i "presekao" šerifa usred reči. Posmatrao je svoju snahu sa mešavinom bola i samilosti. Začudo, u njegovom pogledu i izrazu lica nije bilo ni mržnje ni ljutnje. Samo tuga i žalost...

– Čekajte! Ostavite sada to! Ništa se nije desilo, zar ne? Možda je najbolje da ode s mirom!

– Da ode? – zabezeknu se Dip. – Šta ti to pričaš, oče? Zar ti još ne shvataš da je htela da me ubije? Da me ubije, razumeš li?

– Čujem i razumem – odvrati stari uz glasan uzdah. – Ali, najbolje je da je pustimo. Ipak je bila Tajmova žena.

Šerif se u nedoumici počesa iza uha.

Elizabet je podigla glavu: u tim lepim zelenim očima više nije bilo sjaja, a njeno ljupko lice kao da se za nekoliko trenutaka preobrazilo i izgubilo svežinu. Nije ništa rekla, samo je laganim, teškim korakom krenula prema izlazu. Na vratima je zaustavio starac i muklo izustio.

– Možeš poneti svoje stvari... Sve što želiš...

– Ne treba mi ništa – odvratila je, a zatim ih sve odmerila prezriviom pogledom. – Neka ste prokleti! – dobacila je. – Svi vi, Denverovi! Svi!

– Ona je poludela – dobaci stari šerif Rajdler.

Dip Denver je oborene glave ispratio snahin odlazak. Bilo mu je jasno da se time završava jedan deo njegovog života i da ništa više neće biti isto.

Začudo, umesto mržnje osetio je samo prazninu. Ogromnu, beskrajnu prazninu...

Šerif Rajder se okrete prema Ediju Kvajlu, ali njega više nije bilo. Dok su se oni bavili odlaskom Denverove snahе, revolveraš se nečujno iskrao...

– Do vraga! – opsovao je Dip Denver. – Pobegao je!

Rajdler je izvukao "kolt" i otrčao do prozora. Ali kasno! Čuo se topot konja koji se udaljavao u žestokom trku.

– Hoćemo li za njim? – povikao je neko.

– Vraga... – promrmljao je čuvar zakona. – Noć je, a begunac je lukaviji od matorog kojota...

* * *

Edi Kvajl je zategao uzde svom zahuktalom konju i okrenuo se prema Dickinsonu.

Nečega se setio...

Pošto za sobom nije čuo topot kopita potere, značilo je da nisu krenuli za njim. Zato je okrenuo konja i vratio se nazad. Držao se neosvetljene strane ulice i veoma brzo stigao do Denverove kuće. Video je da su skoro svi prozori osvetljeni. Verovatno su imali pametnijeg posla od trke za jednim revolverašem. Ili nisu?

U svakom slučaju, rešio je da reskira.

Čekao je nekoliko trenutaka, a onda je ugledao.

Elizabet Denver izašla je samo u ogaću i sa malenom ručnom tašnom. Hitro je uzjahala konja i uputila se u noć...

Kuda je mogla da krene, upitao se. Verovatno u neku krčmu ili kod prijateljica, ako ih je imala.

Cinično se osmehnuo.

Pošto je Elizabet bila đavo od žene, mogli su zajednički da se kuvaju u paklu. Njemu sigurno ne bi bilo loše.

Lagano je krenuo za njom i posle nekoliko minuta shvatio da se uputila prema "Loti baru", krčmi koju je držala Nemica Lotina Baumberg. Verovatno se poznaju od ranije, zaključio Kvajl i hitro obide iza pojila sa konje tako da je mogao da joj priđe sa desne strane.

Ona se prenula, ali kada ga je prepoznala na licu joj se pojavio uzdah olakšanja.

– I vi... – procedila je. – Pustili su vas?

Kajl se isceri.

– Davola! – odbrusio je. – Iskrao sam se dok su se bavili vama i vašom tužnom sudbinom. Sigurno misle da sam već sa one strane Misurija.

– Šta hoćete?

– Ja ne bih išao tamo.

– Gde? – protrljala je šake da bi se zaštitila od hladnoće. – Ne tiče vas se...

– Stari vas je pustio, ali mlađi će početi uskoro da vas traži. Ako zna za vaše poznanice i prijateljice, biće tu i pre nego što ste se nadali.

– A šta se to vas tiče?

Kvajl se nagnu u sedlu.

– Predlažem da pođete sa mnom.

– Sa vama? Šta vam pada na pamet, čoveče?

– Razmislite! Jedino sa mnom ćete imati šansu da im se osvetite.

Ovoga puta je ćutala i to je za Edija bio dobar znak. Klimnuo je glavom i prijateljski joj dobacio:

– Možete se popeti i uzeti ono najneophodnije za put. Dok se vi pripremite, obezbediću vam jednog konja.

I dalje je ćutala, a li se videlo da razmišlja.

– U redu! – odvratila je napokon i energično zabacila kosu. – Sačekajte me! – dobacila je i nestala pod drvenim stepeništem.

Kvajl je sjahao i išunjao se na ulicu; nekoliko konja bilo je vezano za gredu ispred “Loti bara”. Pažljivo ih je odmerio, jer je trebalo izabrati najodmornijeg. Ipak, veoma brzo se odlučio za sivca širokih bokova i naizgled pitome naravi. Odvezao ga je i bez žurbe otišao do stražnjeg ulaza.

Elizabet se uskoro pojavila praćena kršnom Nemicom plave kose. Bila je obučena u jahaće pantalone, preko leđa je prebacila pozajmljeni krzneni kaput, a na glavi je imala “španski” šešir ravnog oboda.

– Jeste li našli konja? – upitala ga je. – Onda dobro! Hajde, idemo!

– Sa srećom! – mahnula im je Loti.

U noći punoj mesečine dva jahača požuriše glavnom ulicom.

Kada se sa uzvišenja zvanog “Mazgine uši” pogledalo u brežuljkastu dolinu videlo se široko prostranstvo u kome su dva čoveka ličila na sićušne crve koji se lenjo kreću prema severu.

Bio je to mukotrpan put za nekoga naviknutog na jahanje i uzengije. I porred toga Kedever Troul je ćutke podnosio hodanje, ali je za Pajka Mosta svaki korak bio pakao.

– Da se malo odmorimo – prostenjao je po ko zna koji put. – Da zapalimo vatru...

Troul je ćutao i išao dalje.

– Samo pet minuta... – gotovo je zacvileo Most.

Troul konačno klimnu glavom.

– U redu. Samo pet minuta

Pajk Most je seo i duboko uzdahnio. Što se Troula tiče, on je ostao da stoji. Nije želeo da se spušta na tlo, jer se brinuo kako bi se kasnije podigao.

– Koliko još? – pitao je Most.

– Blizu smo...

– To govoriš već sat – neraspoloženo odvrati ovaj. – Gladan sam... žedan... pospan...

– Rekoh da smo blizu – ponovio je Troul. – Ustaj!

– Zar već? – izustio je Most i s mukom se pridigao.

Njegov partner samo odmahnu rukom i krenu.

Pajk Most je zaključio da se uopšte ne oseća bolje. Predah je bio previše kratak: mišići i kosti boleli su ga istom snagom kao i malopre.

Odjednom je raširio nozdrve: osetio je miris u vazduhu, miris jela! Nije mu bilo jasno da li je u pitanju san ili se stvarno nešto dešava...

– Osećaš li ti nešto? – upitao je svoga partnera.

Troul klimnu glavom.

– Znači, ne priviđa mi se?

– Nikako!

Troul stavi obe šake na usta, napravivši trubu. Zatim je ispustio otegnut urlik kojota; dva puta uzastopce.

– Šta ti je? – zaprepastio se Most.
– Koga dozivaš?

– Prijatelje – odvratio je Troul.

Most se osvrtao oko sebe, ali nije video nikoga.

– Čekaju li te?

Troul slegnu ramenima.

– Ne znam – odvratio je. – Možda su tu, a možda ne. Ali, siguran sam da je tu skrovište.

– Skrovište? Zašto ne odemo odmah i...

– Ubili bi nas ako su tu. Moram da se najavim.

Čulo se krckanje grančica, šunjanje, pa onda muk.

– Samo dalje ruke od pojasa... – šapnu Troul.

Stajali su tako i čekali u tišini.

Zatim se čum začuo sasvim blizu, negde sa strane. Nisu videli ništa, ali su osećali prisustvo čoveka.

– Da čujem opasače koji padaju na zemlju – doprla je do njih jasno izrečena naredba.

Most je pogledao u Troula i video da ovaj klima glavom.

Učinili su što im je naređeno.

– Krenite napred – nastavio je glas
– Samo polako!

Poslušali su bez oklevanja.

– Sada stanite. Ko ste i koga tražite?

– Tražim Kida – odvratio je Troul.

– Kako znaš da je ovde?

– On zna kako!

– Reci ime.

– Troul. Kedever Troul.

Odjednom se noć ispunila divljim, neobuzdanim smehom; jedna senka je izronila iz tame, obasjana mesečnom kao srebrom. Veliki obod šešira, pantalone sa kožnim umetkom i crna, svileni košulja sa riševima.

– Neka me kojiti rastrgnu – rekao je čovek – ako to nije ona hulja sa kojom sam drugovao pre pet godina!

– Kide... – promrmlja Troul, saginjući se sa dohvati opasač sa zemlje.

– Prvi put sam srećan da te vidim. Sam si?

– Taman posla! Tu su Fraj i Di Alen. Mekni je otišao u Majls Siti po neke stvari. A ko je sa tobom?

– Pajk Most, moj prijatelj.. A ovo je Kid Vajming, drugar.

– Kid Vajming? – ponovi Most iznenađeno. Naravno, ime lupeža bilo mu je odavno poznato, ali ni u snu se nije nadao da će ga tu sresti.

– Nekada smo jahali zajedno – dobaci Troul odgovarajući na njegov upitni pogled.

– Bila su to lepa vremena – složio se Kid. – Hajdemo!

Mostu nikako nije bilo jasno gde bi tu moglo da se nalazi sklonište. Istina, miris je odnekud dolazio, ali nigde nije bilo dima, krova, pećine: samo žbunovi i retko drveće na padini koja je, umesto trave, bila prekrivena kamenjem.

Kid Vajming je najzad zastao i čučnuo, a onda četiri puta kratko zvižnuo.

Na Mostovo zaprepašćenje, zemlja ispred njih počela je da se izdiže. Zapravo, bio je to "poklopac" nekog podzemnog ulaza prekriven travom i

lišćem. Dve ruke su ga lagano podigle, a zatim su ugledali jedno bradato lice.

– Imamo goste, Fraje – kazao je Kid.

Grubim stepenicama lagano su sišli u pravo podzemlje; ubrzo su se našli u prostoriji okruglastog oblika. Unutra, za sklepanim stolom od balvana sedela su dva čoveka. Pod je bio zastrven suvim lišćem i nekim starim ćebadi-
ma, a sa strane se nalazio širi ležaj od sanduka prekrivem prostirkama.

Na jednoj kamenjoj izbočini nalazila se svetiljka, a vazduh je strujao kroz prozor na "tavanici" koji se nadoveziva-
vao na jedan šupalj, izbušen panj. Na improvizovanom ognjištu je gorela vatra na kojoj je cvrčalo meso divljači.

Kedever Troul nije poznavao ni Fra-
ja ni Alena; Derek Fraj je bio bradat, snažan momak opakog izgleda. Ne-
ljubazno je dočekao nenadane goste i odmah seo na svoje mesto. Što se tiče Di Alena, on se iscerio na došljake, za tren podigao šešir, dok je drugom rukom nastavio da okreće pečenje na-
bodeno na dugi vojnički bajonet.

Pajk Mos se sručio na zemlju, gla-
sno uzdahnuvši. Jedva je osećao noge; na tabane nije hteo ni da pomisli pošto su verovatno bili u ranama...

– Šta te je dovelo ovamo, Kede?
– upitao je Kid. – Godinama nisi bio...
kako si znao da sam ovde?

– Pretpostavlja sam. Uostalom, ni-
sam imao drugog izbora.

– Šta se desilo? Gde su ti konji?
Oružje?

– Preskoćio bih to – slegnuo je ra-
menima. – Jeste da je bilo nekih nepri-
lika, ali to sada nije važno.

– Nije? – nasmejao se ovaj. – Neka-
da to ne bi primio tako lako...

– Sada imam razloge.

– A to su?

– Možda milion dolara.

U prostoriji je zavladao tajac.

Derek Fraj je ispustio duvan i papir, dok se Di Alen glupo zablenuo u pose-
tioca. Slično se osećao i Kid Vajming, s tim što je on odmah poverovao u to. Jer, Kedever Troul nije bio tip koji se razbacuje rečima.

– Baš milion? – upitao je i seo na
zemlju.

– Možda nešto manje, a možda i više
– odvratio je Troul.

Derek Fraj je odbacio duvan i prišao
bliže, dok je Pajk Most zurio u peče-
nje, nadajući se da će nevelika divljač
podmiriti sva usta u ovom podzemnom
"hotelu".

– O čemu se radi? – upitao je Fraj.
– Koliko znam u blizini nema...

– Radi se o grobnici Mandana koja
je puna zlata – prekinuo ga je lupež.
– Puna je zlata koje je sahranjeno sa
poglavicama i velikim ratnicima. Nije-
dan belac nije tamo kročio niti zna gde
je ulaz...

– Pa, kako onda....

– Indijanac koga pratimo preuzeo
je dužnost čuvara grobnice. On će nas
tamo odvesti.

– Do đavola! – ote se Kidu. – Pa gde
je on?

– Ja ću ga naći.

– Kako?

– To je moja briga. Zlata ima za sve. Sada su nam potrebni konji, oružje i hrana.

– Veruješ li mu? – upita Fraj Kida.

– Meni sve liči na legendu....

– Troulu verujem – odvratila ovaj.

– Kada on nešto kaže, onda ga samo treba slušati. Samo, ko će da ide pored mene? Eto, bacite kocku.

– Čekaćemo Meknija... – predložio je Alen.

– Ako ne dođe za sat, moramo krenuti – zaključio je Troul.

– Milion dolara... – gundao je Dī Alen. – To stvarno zvuči neverovatno. Toliko neverovatno, da ga ne bih menjao za ovo pečenje.

– Tu si potpuno u pravu – složi se Most. – Kada ovde zvoni za večeru?

Svi ga začuđeno pogledaše.

* * *

Popodne u dalekom kraju otkrilo je svu raskoš prirode u divljini. Svakom posmatraču je pred lepotom prizora morao da zastane dah.

Predeo Vačaki bregova prelivao se u najzanosnijim bojama, a vrhovi prekriveni snegom ličili su na blistave, bele kape sa zelenim obrubom šuma.

Begum Šejlon je sedeo nepomičan, pogleda upravljenog prema zapadu.

Bio je na cilju!

Iza njega, lako oslonjen o jabuku sedla, nalazio se čovek iz Džordžije. Senka njegovog "kalifornija" šešira prekrivala mu je skoro celo lice.

Dva čoveka su malo govorila. Put koji su ostavili iza sebe i savršena tišina prirode bili su prekinuti sa samo

nekoliko rečenica. Uostalom, nisu ni imali razloga za veliku priču: Mandan je hitao da stigne do brda pre mraka, a Holidej ga je pratio.

I to je bilo sve. Sada je mogao i da se vrati.

Lice mladog Indijanca ozarila je radost. Pružio je desnu ruku prema oblacima i rekao:

– Manitu, ja sam došao!

To je bilo sve, tako da ih je ponovo obavila tišina.

Holidej je strpljivo čekao. Laki, sveži povetarac širio mu je krajeve ogrtača. Iako je okolna priroda bila veličanstveno mirna i spokojna, on je ponovo osetio snažan dah opasnosti koji ga je pratio celim putem.

Šejlon je raskopčao bluzu i razvio nešto što je nosio obmotano oko pasa...

Bila je to traka sa perjem, sveta stvar poglavica Mandana.

– Noćas će biti pun mesec – rekao je. – "Munjevita" ruka može da me isprati do svetog mesta.

– Mislim da to ne bi bilo dobro – ponovio je Dok. – Ali, morao bi da požuriš – dodao je i pokazao rukom iza sebe. – Oni dolaze...

Indijanac se namršti.

– Oni?

– Video sam dole oblak prašine.

– Dvojica?

– Više... Našli su konje i novo društvo. Blizu su. Idi, ja ću ih zadržati.

Mladi ratnik se osmehnu krajem usana.

– Šejlon će se boriti, ali tamo gde on izabere. Hajdemo! – pozvao je.

Nastavili su bez reči i uskoro si brda zamenile male kotline načičkane grmljem. Zatim su pregazili potok i zašli u šume. Jahali su u potpunoj tami, iako je napolju još bio dan. Kada su napustili tunel stabala, isprepletanih grana i krošnji, našli su se pred klan-
cem dobokim oko dvadesetak jardi.

Šejlon pruži ruku levo.

– Tamo! – pokazao je.

Dok ugleda veliko deblo koje je premošćavalo dve strane litice.

Ćutke su sjahali i lagano povelj konje, nogu pred nogu. Uspešno su prešli na drugu strani, a Šejlon je hitro uzjahao i izvukao pušku. U njegovoj ruci izgledala je kao tomahavk.

Druga strana klanca išla je u visinu, činilo se unedogled. Ponovo su morali da sjašu i pažljivo povedu konje preko kamenjara.

Iznenada je pred njih iskrasao otvor neke pećine. Zjapio je svojim tamnim ždrelom usečen u stenje, siv i žućkast po ivicama. Staze oko njega bile su načičkane oštrim kamenjem.

Mandan je zastao i pružio ruku.

– Tamo! – rekao je.

Holidej kažiprstom zabaci obod šešira.

– Grobnica?

– Samo ulaz! Ulaz u hiljadu ulaza... – objasni mladi ratnik. – Odatle počinju hodnici na sve strane. Ima ih na desetine... A svaki od njih opet ima početak novih hodnika. Čovek može da uđe i da se nikada ne vrati.... Umre lutajući... Put do grobnice vodi kroz jedan od njih.

– Ti znaš koji?

– Tačno, “Munjevita ruko”, samo ja znam. Veliki starac, čuvar, objasnio mi je kako da uđem. Svaki hodnik ima svoj poseban oblik, svoj miris. Ja znam koji je pravi miris mog puta... – dodao je i pogledao Holideja u oči.

– “Munjevita ruka” je činila čast jednom Mandanu i dopratila ga do svetog mesta. Neka sada nesmetano ode. Šejlon će ga štititi.

– Ne pada mi na pamet – uzvratio je Holidej. – Meni na ovom svetu ništa nije sveto kao tebi, recimo. Zato ja ovde ostajem, a ti ideš!

– Ne, Šejlon će ostati.

– Onda grobnica može godinama da čeka na drugog čuvara. Šta će reći tvoji preci? Veliki Duh će se naljutiti što si zbog jednog belog čoveka zaboravio na svoj zadatak.

Indijanac se namršti pošto su se u njemu samom sukobila različita osećanja. Na jednoj strani je bila plemenska obaveza, a na drugoj odgovornost za bezbednost čoveka kome je dugo-
vao život.

– Oni će te ubiti – kazao je konačno.

– Ne mogu. A znaš li zašto? Zato što se boje za svoj život, a ja ne.

– A zbog čega je tako?

Dok se osmehnu.

– To je duga priča, prijatelju. A sada idi! – kazao je, udaljio se nekoliko koraka do jedne ravne stene i seo. Zatim je izvukao špil karata i poredao ih po ravnoj kamenoj površini. Indijanca više nije pogledao i činilo se da je zaboravio na njegovo prisustvo. Samo je stavio pušku kraj sebe i udubio se u karte.

Kada je minut – dva kasnije pogledao na onu stranu gde se nalazio Šejlon, njega više nije bilo.

Sa kamenjara koji se nalazio ispod njega, izbio je grumen narandžastog žara.

Zatim još dva.

Hicu su prohujali sasvim blizu Džordžijančevog šešira. Nije imao vremena da pokupi karte, već je tiho skliznuo sa stene povlačeći i pušku.

U trenu je video glavu napadača koji se prebacivao na drugi položaj. Opalio je, ne prinoseći pušku ramenu.

Odgovorio mu je krik!

Zatim ga je zasula vatra iz pušaka i revolvera; okolo je praštalo sitno kamenje i bodljikava prašina stenja.

I umesto da se sakrije, Dok je mirno izvadio cigaru i zapalio.

Naime, verovao je da Šejlonu više ne pretila opasnost. Putevima koje je samo on znao Indijanc se dokopao pravog ulaza u pećinu.

Tamo dole, senke su ponovo krenule uzvišenjem. Dvojica su pucali, dok se treći i približavao četvoronoške.

Dok je prislonio cev na stenu i pritisnuo obarač; olovo je zasulo prašinom najbližeg napadača, a zatim se začula psovka.

– Hej, ti gore! Prestani da pucaš! Ovde je Kid Vajming! Koji si ti?

– Šta hoćeš? – uzvratio je Holidej.

– Jednog čoveka si mi ranio i hteo bih da prekineš. Ima zlata za sve, drugar! Šta kažeš na to?

– Kažem ti da ostaneš gde si.

– Ako si takva sila zašto se ne pokažeš? Samo ti i ja, hoćeš li? Evo, imaš moju reč!

– Čiju reč?

– Moju! Ona je još jaka, iako je razbojnička...

– Verujem ti!

– Onda završimo to!

Kid se prvi podigao, sa rukom blizu opasača.

I Holidej je ustao.

Onako u plaštu i odeven u tamno, imao je samo "mrlju beline" oko vrata. Ostalo je prekrivala paučina sumraka. Podigao se veoma lagano, ostavivši peš ogrtača zabačen iza drške "kolta".

– Hoću da ti znam ime – dobacio je bandit. – Mene zovu Kid, Kid Vajming...

– A mene Dok Holidej!

– Šta? Dok... Dok Holidej..? – procedio je lupeži uvukao glavu u ramena. – Pa Troul mi to nije kazao!

– Možda nije želeo. Pretpostavljao je da nećeš poći sa njim..?

– Đavolski si u pravu – odvratio je Kid. – Hm... ne želim ništa s tobom. Do vruga i zlato, ako si ti između njega i mene, Dok! – dodao je i okrenuo se prema svom čoveku. Hajdemo, Fraje!

– Zašto? – pobunio se ovaj. – Zar sada da odustanemo?

– Ti bi ostao?

– Bih!

– Onda tako i uradi! – obrecnu se Kid Vajming, okrete se i pođe nazad.

Ostao je Derek Fraj, lupež koji je iznad svega želeo zlato i koji nije poznavao Holideja, pa se nije ni plašio njihovog imena.

Džordžijanac je još uvek mirno stajao.

Onda je Fraj zauzeo borbenu poziciju i pošao rukom prema revolveru.

Dok je samo to i čekao: istog sekunda ruka mu se zgrčila i potezu i "kolt" je izleteo iz futrole. Niklovana cev blesnula je u modrini sutona i izbacila smrtonosni tovar.

Urličući, Derek Fraj je posrnuo i pružio ruku kao da je hteo nešto da dohvati. No, oko njega nije bilo ničeg opipljivog tako da je pošao unazad, a onda se sa urlikom srušio na zemlju. Bio je mrtav.

* * *

Holidej je sedeo na hladnom kame-
nu, a dim iz njegove cigare spokojno i
gotovo uspravno se dizao ka raštrka-
nim oblacima po čijim se južnim ivica-
ma srebrila mesečina.

Svuda okolo vladala je savršena ti-
šina.

Kid Vajming je davno otišao, dok
je Derek Fraj ostao pod gomilom ka-
menja koju je na njega nabacao sam
Dok.

Iz pećine se nije ništa čulo; Troul i
njegov pratilac ušli su tamo pre nešto
više od pola sata...

Holidej je znao da Mandan neće
pućati na njih pošto bi na taj način
narušio mir svojih predaka. Pustiće
obojeću da lutaju hodnicim, sve dok
ne zaključe da nema izlaza. A onda...
Biće to strašna smrt, strašnija nego
svi hici ovog sveta. Takvu smrt nije
želeo nikome, čak ni najvećem nepri-
jatelju.

Mesec se približavao pećini i jednog
trenutka se učinilo kao da je baš hteo
u nju da zađe; igrao se sa oblacima,
otimao se i gurao napred i sve sigurni-
je osvajao sredinu neba.

Tada je pećina zasvetlela!

Iz nje je iznenada izbio sjaj koji je
bivao sve jači, sve silniji. Šejlon je
upalio svoju vatru!

Dok ustade i potapša ždrepca.

– Hajdemo, konjiću – promrmljao je
zadovoljno i poveo ga niz kamenjar.

Sada je bio ubeđen da je Mandan us-
peo. Nije znao kako, ali sigurno je da
mu dvojica belih lupeža nisu mogli ući
u trag. Osuđeni na lutanje, oni ovoga
trenutka uzalud traže komad neba,
odričući se bogatstva.

Uzalud, pomisli Džordžijanac i po-
gleda niz klanac.

Čekao ga je dug put.

KRAJ

Već u prvom razredu
osnovne škole deca
počinju da uče
engleski jezik!
**ILUSTROVANI
ENGLESKO-SRPSKI**
rečnik omogućuje
svakom učeniku da,
uz pomoć duhovitih
ilustracija,
lakše savlada
i upamti
preko 1300 reči
na engleskom
jeziku!

**250
dinara**

**IDEALAN
POKLON
ZA SVAKOG
UČENIKA!**

poštarina uključena u cenu!

MARKETPRINT

Detaljnije informacije:

telefon: 021 443 400

telefaks: 021 6331 067

mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad, poštanski fah 20

Đorđa Zličića 34

MARKETPRINT

ИЛУСТРОВАНА БИБЛИЈА

СТАРИ ЗАВЕТ
ЗА ДЕЦУ

NE SAMO
LEP POKLON
VEĆ I KORISNA
LEKTIRA
ZA NASTAVU
VERONAUKA

250
динара

MARKETPRINT
Poštarina uključena u cenu!

80 STRANA,
U PUNOM KOLORU,
KORICE PLASTIFICIRANE
SA ZLATOTISKOM

Detaljnije informacije:

Telefon 021 443 400

telefaks: 021 6331 067

mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad, poštanski fah 20
Đorđa Zličića 34

ISSN 0353-0000

9 770353 000002

00394

